THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

EINA 75-TUOSIUS METUS — DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Vol. LXXVIII Kaina 25 c. ŠEŠTADIENIS — SATURDAY, LIEPA — JULY 21, 1984 Nr. 144

Aušra. Nr. 33(73)

Apie lietuvių padėtį Gudijoje

(Tęsinys)

Bet rusų mokslininkų pasirodymas Pelesoje ir susidomėjimas mūsų kultūra sukėlė baimę ir sąmyšį vietinės valdžios organams. Tuoj suskambėjo skambutis iš Pelesos į rajoną, o iš ten atskubėjo visas liaudies kultūros „puoselėtojų" būrelis, išsigandęs, kad nebūtų nušviesti jų nešvarūs darbai ir pastangos nuslopinti visa, ką mokslininkai kaip tik nori išsaugoti. Ten buvo ir Varensvo rajono liaudies švietimo skyriaus vedėjas, rajono vykdomojo komiteto, saugumo komiteto atstovai su Pelesos apylinkės atstove, jau mums žinoma Zilinskaja priešaky. Belieka tik stebėtis šių žmonių nekultūrininingumu, įžūlumu, su kuriuo jie įsiveržė į ekspedicijos dalyvių stovyklavietę Pelesos mokykloje. Be pasisveikinimo jie puolė kratyti kambarius, šmirinėjo tarp asmeninių daiktų ir tik gerokai vėliau prisistatė, kas jie esą. Reikalavo kažkokių leidimų, kažkokių popierių, nors ekspedicijos vadovas ir pateikė TSRS MA nukreipimą bei komandiruotes. Buvo gėda visiems ten buvusiems matyti tokį niekingą elgesį. Visus surašę, tame tarpe ir atvykusius į tėviškę pasisvečiuoti vilniečius, prigrasinę išbildėjo. Ekspedicijos dalyviai dabar patys akivaizdžiai įsitikino, kokius pažeminimus turi kęsti mūsų kaimiečiai, tik dar žymiai įžūlesnius ir skaudesnius. Mokslininkai dabar jau stebėjosi, kaip dar ligšiol žmonės čia kalba lietuviškai ir turi savy jėgų priešintis šitam smurtui.

Nežiūrint prigrasinimų, jau tą patį vakarą Pavalakės kaime skambėjo lietuviškos dainos, vaikai šoko „Aguonėlę", senukai pasakojo nucstabias jų gyvenimo istorijas, ir iki vidurnakčio neblėso draugiški pokalbiai. Lyg nieko ir nebūta. O gal mes jau perdaug pripratę prie visokių įžeidimų ir tiesiog jų nepaisome. Gyvename kaip gyvenome. Dainuojame kaip dainavome.

Lietuvos žemės ūkio akademija

1977 m. gale šioje aukštojoje mokykloje pasirodė skelbimas, jog renkamos ir perkamos knygos Baltarusijos TSR lietuviams. Knygų rinkimą organizavo profsąjungos vietos komitetas. Daugelį nustebino toks skelbimas po to, kai buvo represuoti asmenys, kurie padėjo BTSR lietuviams išlaikyti jų tėvų kalbą. Kai kas pagalvojo, jog tai provokacija — norima išaiškinti tuos, kurie rūpinasi BTSR lietuviais. Gal tai ir buvo provokacija, nes surinktos knygos buvo pasiųstos ne BTSR, bet Lenkijon.

NAUJOS KNYGOS

JAV pasirodė veikalas „Studia Lituanica IV, Rytų Lietuva, Chicago, 1980". Leidėjas — Vilniaus krašto lietuvių sąjunga, Redagavo Algirdas M. Budreckis.

Šis darbas seniai turėjo būti išleistas, bet geriau vėliau, negu niekad. Vilniečius aplankė Mažosios Lietuvos lietuviai, jau išleidę net du tokius veikalus. Atkreipia dėmesį tas faktas, kad šį veikalą suredagavo ir jame daug rašo A. Budreckis, gimęs (1937 m.) ir augęs, ir mokslus išėjęs JAV Lietuvos turbūt nematęs. O kur mūsų Jeronimai Cicėnai ir kiti vilniečiai, lenkų okupacijos laikais kovoję dėl lietuvybės? Kur jie pasidėjo?

Veikale daug vertingos medžiagos, bet jis grynai mokslinis, skirtas vien ateities glimybėms. Kodėl šiame veikale nieko nerašoma apie tai, kas reikia dabar daryti, kad būtų sustabdytas lietuvių nutautinimo bei nutautėjimo procesas, kuris šiuo metu vyksta BTSR vakariniuose pakraščiuose. Aišku, reikia atlikti mokslinį tiriamąjį darbą, braižyti žemėlapius ateičiai, nustatinėti Lietuvos etnografines sienas, bet visa tai nestabdo minėto proceso, kuris vyksta dabar, mūsų akyse.

Knygos pratarmėje Vilniaus krašto lietuvių sąjungos pirm. dr. J. Šalna rašo: „Sąjunga deklaravo savo nesibaigiantį vidinį atsparumą ir ištikimybės jausmą savo kraštui, o kartu ir Tėvynei Lietuvai (...) Ši knyga lieka kaip atestatas bendro darbo, skirto ateities kartoms" (p. 10). Skaitant šiuos žodžius ir perskaičius visą veikalą, lenda į galvą pikta mintis, kad Vilniaus krašto išeiviai lietuviai yra užmerkę akis tam, kas vyksta dabar toje Vilniaus krašto dalyje, kuri pateko į BTSR sudėtį. Darbas vien ateities galimybėms, ateities kartoms...

(Bus daugiau)

Partijos vėliavnešiai Walter F. Mondale ir Geraldine Ferraro sveikina delegatus, baigiantis Demokratų nacionalinei konvencijai.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Komunistų dienraštis Pravda kaltina JAV terorizmu Centralinėje Amerikoje ir kituose Trečiojo pasaulio kraštuose. Duodami pavyzdžiai, kaip Amerika remia Nikaragvos ir Afganistano sukilėlius ir El Salvadoro valdžią.

Sovietai kaltindami Ameriką, nori atsilyginti prezidentui Reaganui už jo mestus Kremliui tos pačios rūšies kaltinimus.

— Dolerio vertė kyla, lyginant prancūzų franką ir japonų jeną, dėl aukštų amerikiečių nuošimčių ir dėl politinio ir ekonominio nerimo Europoje.

— Ateinantį trečiadienį ir ketvirtadienį prezidentas Reaganas lankys New Jersey, Georgia ir Texas valstijas, norėdamas pristabdyti Mondale įsibėgėjimą. Prezidento tikslas patikrinti balsuotojų nuotaikas po labai išreklamuotos demokratų konvencijos.

— Stipriai apsiginklavęs vyras San Diego mieste nušovė mažiausiai 20 žmonių ir 17 jų sužeidė. 90 minučių siautėjimas buvo didžiausias vienos dienos žudynių įvykis JAV istorijoje. Jį nušovė policijos šaulys (sharpshooter).

— Argentina susitarė su bankais ir įmokėjo 225 mil. dol. nuošimčių už savo skolas. Vyriausybė nenorinti prarasti tarptautinio kredito.

— Prancūzų komunistų partijos vadai susirūpino pranešimais, kad daug jos narių nustos vietų naujame kabinete. Partijos lyderis G. Marchais, atostogavęs Rumunijoje prie Juodosios jūros, skubėjo susitikti su naujuoju premjeru Laurent Fabius.

— Kongresas patvirtino įstatymą, kuris Oregano valstijoje steigia 849,000 akrų natūralų draustinį, kuriame nebus kertami medžiai, bus neįleidžiami jokie motorai.

Demokratų konvencija

San Francisco. — Demokratų nacionalinė konvencija aklamacijos būdu išsirinko viceprezidentinį kandidatą — Geraldine A. Ferraro. Formaliai New Yorko delegacija ją nominavo šiam istoriniam įvykiui, kai pirmą kartą Amerikos politikoje tokią svarbią vietą užima moteris, ką Walter Mondale pavadino „naujais vartais į ateitį".

Visais atžvilgiais atsargus W. Mondale sulaužė seną tradiciją, pasirinkdamas moterį viceprezidente, kuri stiprintų jo kandidatūrą rinkiminės kampanijos metu.

Sutikdama būti viceprezidente, Geraldine Ferraro, šį įvykį laiko feministinio judėjimo triumfu ir iškiliu momentu amerikiečiams, dar turintiems ryšių su emigracine patirtimi.

Ponios Ferraro pasirodymas sukėlė entuziastingą nuotaiką konvencijoje, ir Mondale kampanijos strategai tiki, kad tokią nuotaiką ji įneš ir į visą kampaniją.

Jos paprasta kalba pakėlė dalyvių prieš tai gan įtemptą nuotaiką. „Vadinuosi Geraldine Ferraro. Šį vakarą noriu jums pranešti, kad Amerika yra šalis, kur sapnai visiems piliečiams išsipildo. Šį vakarą italo emigranto duktė yra viceprezidentinė kandidatė naujoje šalyje, į kurią mano tėvas atvyko ir myli".

Kandidato priėmimo kalboje W. Mondale puolė prezidentą Reaganą, kaip skatinantį „turtingųjų valdžią, sukurtą turtingųjų turtingiesiems". Taip pat jis neužmiršo prikišti Reaganui dėl 200 bilijonų deficito, kviesdamas jį tuo reikalų diskutuoti debatuose per televiziją. Gal kiek nerealiai skambėjo Mondale pažadas per 4 metus, jei jis būtų išrinktas JAV prezidentu, dviem trečdaliais sumažinti dabartinį deficitą.

Kalbėdamas apie taksus, jis kaip ir Reaganas, žadėjo juos pakelti tik tokiu skirtumu, kad „Reaganas, pakėlęs taksus, tylės, o aš jums jau pasakiau".

Galvodamas apie rinkimus, kuriuos jie pralaimėjo su Carteriu prieš keturis metus, Mondale pareiškė, kad dabar jie gavo iš balsuotojų žinią. „Aš jus išgirdau, ir mūsų partija išgirdo. Tada mes pralaimėję nesiskundėme, kad amerikiečiai buvo neteisūs. Dabar mes jūsų prašome — nurodyti mūsų klaidas".

Kaip demokratų tradicijoje išaugusiam kandidatui, Mondale reikėjo nusisukti nuo tradicinio partijos požiūrio į „naują realizmą". „Žiūrėkite į mūsų platformą. Nemažiname išlaidų apsigynimo reikalams, nereikalaujame taksų, silpninančių biznį, jokių skalbyklos sąrašų, apsunkinančių mūsų iždą".

Prieš konvencijos uždarymą televizijos ekrane buvo matyti besišypsantys kitų prezidentinių kandidatų veidai ir pasiekta tariama ar tikra partijos vienybė, kuri išryškės nelengvoje kovoje su respublikonais. Vieno televizijos komentatoriaus žodžiais, Mondale pasirinkimas moters viceprezidente turėtų padėti nutraukti visus galimus ryšius su praeitimi, su Carterio administracija.

Romantinės rinkiminės problemos?

San Francisco. — Vieno demokratų konvencijos komentatoriaus žodžiais tariant, Mondale daug gali, bet negali pabučiuoti savo viceprezidentės Geraldine A. Ferraro. Kalbėdamas apie jų pirmą pasirodymą St. Paul, Minn., jis taip apibūdino Mondale: „Jis atrodė kaip paauglys, nežinodamas, kaip prisegti merginai korsažą".

Dabar demokratų rinkiminei kampanijai iškilo etiketo reikalai, rimti ir juokingi: kur ir kaip jie turi stovėti, kuris pirma turėtų eiti, kaip prisiliesti, kaip vienas į kitą kreiptis, kas atidaro automobilio duris ir t.t.

Kampanijos patarėja Washingtone Daryl Gienny pareiškė: „Jis neturėtų jos traktuoti, kaip mažos mergaitės ar ją dengti. Dar blogiau, jei jis ją traktuotų kaip porcelianinę lėlę, brangią viceprezidentienę. Dabar mums gera proga įsitikinti, kad santykiai tarp vyro ir moters nėra seksu pagrįsti".

Prezidentinių kandidatų patarėjai galvoja, kad reikia išlaikyti balansą tarp profesijos ir romantikos.

KATALIKAI PASAULYJE

Šveicarai apie Lietuvą

Geneva. — Šveicarijoje leidžiamo tarptautinio informacijų biuletenio „Glaube in der zweiten Welt" (Tikėjimas antrajame pasaulyje) paskutinis numeris penkis didelius puslapius skiria žiniom iš Lietuvos. Pirmiausia leidinys cituoja Lietuvos komunistų partijos sekretoriaus Petro Griškevičiaus kalbą apie partinių organizacijų uždavinius kovoje su religiniais Lietuvos gyventojų įsitikinimais. Savo kalboje, kuri buvo paskelbta tiktai partijos pareigūnam skirtame slaptame „Informacijų biuletenyje", Griškevičius piktai puola popiežių Joną Paulių II ir jo nuolatinį palankumą Lietuvai, nepagaili piktų žodžių Tikinčiųjų teisėm ginti Katalikų komitetui. Komiteto nariai, anot Griškevičiaus, skatina rašyti visokius pareiškimus ir nesilaikyti Religinių susivienijimų nuostatų. „Telšių vyskupijos kunigai, — pareiškė Griškevičius, — skundžiasi, kad negali laikytis tarybinių kulto įstatymų, nes tai prieštarauja Evangelijai... Nebus čia jokių kompromisų ir nuolaidų", — pabrėžė KP CK sekretorius. „Reikia tik laiku demaskuoti kolektyvinių laiškų organizatorius". Komunistų partijos vadovas daug kalbėjo apie atlaidus, eitynes į Šiluvą, Kryžių kalną ir kitas šventas vietas ir reikalavo tuoj pat likviduoti bet kokias naujas tradicijas. Reikalavo „nesitaikstyti su slaptų kunigų ruošimu", ragino paleisti kunigų komitetus (tai yra kunigų tarybas) prie vyskupijų, paskelbiant juos priešįstatymiškais. Reikalavo sustiprinti pamokslų kontrolę ir imtis priemonių prieš kunigus...

Toliau LTSR komunistų partijos vadovas skundėsi: „Net nepatogu prisipažinti, kad trys tūkstančiai vaikų yra įtraukti į aktyvią religinę veiklą! Reikia, — anot jo, — kuo griežčiausiai kovoti, stengiantis atitraukti vaikus nuo religinių apeigų. Daug dėmesio Griškevičius skyrė vienuolių klausimui. Jo nuomone, Lietuvoje esą apie pusantro tūkstančio vienuolių. Griškevičius reikalavo vienuoles neutralizuoti, kad neturėtų įtakos aplinkai. Šios „Glaube in der zweiten Welt" paskelbtos informacijos pasauliui dar plačiau atskleidžia Bažnyčios ir tikinčiųjų persekiojimus Lietuvoje.

Didieji Žemaičių Kalvarijos atlaidai Varduvoje

Liepos mėnesio pradžioje daugelio Lietuvos tikinčiųjų dėmesys krypsta į garsiąją Žemaitijos šventovę Žemaičių Kalvariją — Varduvą, kur kasmet didžiųjų atlaidų metu susirenka nesuskaitomos minios maldininkų.

Žemaičių Kalvarija — Varduva — yra žinoma ne tik Lietuvoje. Pavieniai maldininkai ir maldininkų grupės į didžiuosius atlaidus čia atvyksta iš Latvijos, Estijos, Baltarusijos, Ukrainos ir net iš tolimojo Kazachstano. Žemaičių Kalvarijos šventovė jau nuo 17-jo šimtmečio pradžios yra pagarsėjusi stebuklingu Dievo Motinos paveikslu ir įspūdingu Kryžiaus keliu, kurio stotys yra išdėstytos ant kalnelių plačiojo miestelio apylinkėje. Dėl to šis Kryžiaus kelias paprastai yra vadinams Kalnais Marijos paveikslą į Žemaičių Kalvariją iš Romos parvežė vienuoliai domininkonai. Čia jis greitai pagarsėjo stebuklais. Čia įvykusių stebuklų pirmieji dokumentai yra iš 1643-jų metų. Stebuklai buvo registruojami specialioje knygoje. Juos mini istorikas Kojalavičius ir vyskupas Motiejus Valančius. Senoji stebuklų knyga žuvo gaisre praėjusio šimtmečio pabaigoje. Kryžiaus kelią Žemaičių Kalvarijoje sukūrė vyskupas Tiškevičius 1637 metais. Jis pats parinko vietas ir žingsniais atmatavo, kad visa atitiktų Jėzaus Kristaus kančios kelią Jeruzalėje. Pats vyskupas čia išbarstė iš Jeruzalės atvežtą žemę. Dalyvaujant valstybės vyrams, kancleriui ir hetmonui, pirmą kartą iškilmingai apėjo Kryžiaus kelio stotis. Vyskupas Tiškevičius čia pastatydino 19 koplyčių. Parūpino didelę šv. Kryžiaus relikviją, kuri yra išlikusi nepaliesta iki mūsų dienų. Žemaičių Kalvarijos Kryžiaus kelyje yra ne 14 stočių, bet 20. Jos yra įrengtos devyniolikoje koplyčių. Didžiausia iš jų, Nukryžiavimo koplyčia, yra dekoruota liaudies menininko Kazimiero Varnelio dideliais sienos piešiniais. Kryžiaus kelio stotys yra apeinamos pavieniui, mažais būreliais ir iškilmingomis procesijomis. Jau aštuonioliktajame šimtmetyje Žemaičių Kalvarijos šventovę kasmet aplankydavo iki 15-kos tūkstančių maldininkų. Nepriklausomybės metais į Žemaičių Kalvarijos didžiuosius atlaidus susirinkdavo 20-30 tūkstančių žmonių. Pokario metais nepaisant trukdymų, maldininkai Žemaičių Kalvarijoje, atrodo, yra dar pagausėję. Štai kaip vienas dalyvis aprašo praėjusių metų atlaidus:

„Liepos 2-10 dienomis, kada Varduvoje vyko didieji Žemaičių Kalvarijos atlaidai, apylinkių tikinčiuosius, ypač jaunimą, buvo griežčiausiai uždrausta išleisti iš darbų, o ne darbo dienomis buvo ruošiami specialūs privalomi renginiai, neišleidžiant mokinių atlaidų dienomis net į namus. Procesijų dalyviai buvo stebimi iš tolo, į pagalbą pasitelkus žiūronus. Be to, saugumiečiai mėgino visa kontroliuoti, įsimaišę į tikinčiųjų minias.

Šv. Komuniją priėmusiųjų skaičius šiemet buvo dviem tūkstančiais didesnis, nei praėjusiais metais — išdalinta 22 tūkstančiai šv. Komunijų. Liepos 6 d., vadinamą kunigų trečiadieniu, į atlaidus atvyko apie 150 kunigų ir nesuskaitoma minia pasauliečių.

Šv. Mišias blaivybės intencija kartu su vyskupu Vaičium koncelebravo 90 kunigų. Pamokslus sakyti atlaiduose kunigai galėjo tik pagal valdžios patvirtintą sąrašą ir dėl to turėjo aiškintis Plungės rajono komitete. Visas atlaidų dienas valdžios pareigūnai uoliai saugojo netoliese esantį Panų kalną.

Palūšės bažnyčia Ignalinos apylinkėje.

KALENDORIUS

Liepos 21 d.: Šv. Laurynas Br., Prakseda, Rimvydas, Lasota.

Liepos 22 d.: Šv. Platonas, Marija Mag., Jovartas, Auksė.

Liepos 23 d. Šv. Apolinaras, Brigita, Tarvilas, Gelminė.

ORAS

Saulė teka 5:33, leidžiasi 8:20.

Debesuota. Temperatūra dieną 92 l., naktį 70 l.

Iš Ateitininkų gyvenimo

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

STUDENTŲ ATEITININKŲ VASAROS STOVYKLA

Visi sako, kad studentavimo metai yra patys smagiausi, bet tuo pačiu patys darbščiausi. Širdis kupina vilčių, entuziazmo, užsidegimo, susidomėjimo, ir tiesiog per viršų liejasi nuotaikinga energija. Visa tai patvirtino studentų ateitininkų stovykla, kuri vyko liepos 2-8 dienomis Camp Tippecanoe stovyklavietėje, Ohio. Stovyklą suruošė SAS Centro vladyba.

Liepos 2 d.

Pasakiška stovyklos gamta tuoj nubraukė nuo akių nuovargį po tautinių šokių šventės susirinkusiems stovyklautojams. Suvažiavom pirmadienį vakarienės metui, o kai pasisotinom, žaidėm susipažinimo žaidimus, kuriuos pravedė CV narė Kristina Lukaitė. Nors mūsų negausus būrys, suvažiavom iš visur: iš Bostono, New Yorko, Marylando, Tennessee, Floridos, Brazilijos, Toronto, Windsoro, Detroito, Wisconsino, ir Chicagos apylinkių.

LIEPOS 3.

Kas rytą mus žadino 7 v.r. stovyklos komendantas ir SAS-CV pirmininkas Arūnas Pemkus. Kartais atrodė, kad mažai miego, bet dienos buvo perpildytos užsiėmimais ir nuotykiais. Po pusryčių kas rytą susitiko trys būreliai: maldos pasiruošimui su kunigu Cukuru, vakaro programos pravedimui ir tvarkai su Paulium Gudeliu ir lietuviško žodyno lavinimo būrelis (su Darium Kudžma), kuris kasdien plakatais pateikė naujus žodžius.

Antradienio rytą pirmą paskaitą skaitė stovyklos kapelionas ir Ateitininkų federacijos dvasios vadas kun. dr. V. Cukuras tema: „Trancendencija". Jis aiškino, kad vidinis skausmas ir ilgesys yra suvaldomi, kai žmogus pagaliau supranta, kad viskas laiku praeina, kad negalima pasiduoti menkavertiškumo pagundai, kad kančiai (kentėjimui) dažniausia būna koks tikslas.

Vakarop paskaitą skaitė poetas Kazys Bradūnas tema: „Šventas Kazimieras ir kazimierinė opera — ‚Dux Magnus' ". Jis mus supažindino su Toronte statoma opera ne vien žodžiais, bet taip pat skaidrėmis ir juostelėn įrašytomis keliomis arijomis.

Šalia to, dieną papildėm šv. Mišiomis, sportu, maudymusi, jodinėjimu arkliais gražioje gamtoje, irklavimu valtelėmis. Pasiruošę vakaro programai, visi prie laužo kūrybingai pasirodė savo vaidybiniais sugebėjimais ir prisidainavo daug, daug dainų dainelių.

Liepos 4 d.

Trečiadienį iš ryto kunigas Cukuras pravedė pasikalbėjimą jaunimo temomis. Stovyklą aplankė ir visus sveikino Ateitininkų federacijos vadas dr. Kazys Pemkus. Liaudies dainų mokė Gaja Pemkutė ir Dalia Polikaitytė. Susikaupimo valandėlę pravedė kun. Cukuro vadovaujamas maldos būrelis.

Ši diena, JAV nepriklausomybės šventė, buvo paskirta ir pirmakarčiams stovyklautojams užsitarnauti nepriklausomybę, tai yra, mes šventėme fuksų dieną. Nors dienos metu mus užklupo lietus, bet tai nuotaikos nepakirto. Buožgalviai (fuksai) rungtyniavo vienas prieš kitą, (o jų buvo dvylika), ir su malonumu tarnavo savo karalaičiams, jiems vainikus pynė, šoko, net yrė valteles ežere, maitino savo karalaičius vynuogėmis. Po maudymosi dr. Kazys Ėringis mums pasakojo apie fuksų dienas Lietuvos universitetuose. Vakare, kai visi fuksai pasirodė savo talentais, vyriausias karalius Darius Ivaška ir karalienė Rasa Veselkaitė pakėlė buožgalvius į kunigaikščius, apdovanodami juos diplomais, šviesos žiburiu, saujele žemės — jų karalyste, akmenėliu — pilimi.

Liepos 5 d.

Ketvirtadienio rytą susirinkome panagrinėti politinį skaitinį, būtent artimiau susipažinti ir atidžiau skaityti tarp eilučių komunistų perrašytą mūsų tautos istoriją. Šitom diskusijom mus lydėjo Arūnas Pemkus, dr. Kazys Ėringis ir kun. dr. Cukuras. Po to net ir šventomis Mišiomis nenubaidėm vėl mus užklupusį lietingą orą. Ką padarysi — teko sušlapt.

Po pietų klausėmės dr. Kazio Ėringio paskaitos tema „Pavergimo plotmės Lietuvoje ir išeivijos ateitininkų studentijos politinė orientacija".

Vakarop pragiedrėjo oras. Gajos Pemkutės ir Dalios Polikaitytės parinktos stotys gamtoj susitelkimo vakarui skatino ramią, susikaupimo nuotaiką. Mus lydėjo tylūs muzikos garsai, skaitiniai, ramus medžių ošimas ir bangų ritimasis į krantą žvakelių šviesa. Tema: „Ar išdrįsiu nešti Tavo žiburį, kai aplink supa nakties tamsuma".

Liepos 6 d.

Penktadienį mus vėl erzino lietus. Pasitaikiusią sausesnę valandą iškylavom gamtoje su YMCA stovyklos palydove, kuri mums paaiškino ir supažindino su įvairiais augalais, (dabar visi be jokios abejonės atpažįstame poison ivy!), net aprodė bebrų apgraužtus medžius ir jų pastatytas užtvankas. Keli mūsų stovyklautojai tik šiaip sau iškylaudami laisvalaikio metu pasakojo, kad matė stirnas, lapes, bebrus, daug gražių laukinių gėlių ir nepaprastai daug skanių gervuogių.

Po pietų paskaitą skaitė iš Baltųjų Rūmų atvykęs Linas Kojelis. Jis kalbėjo apie savo darbą visoje mūsų valdžios sferoje ir patarė, kaip ieškotis lietuviams reikalingų postų politikoje.

Daugiau dainų mokėmės ir tautinius šokius šokome bei sportavom. Dėl lietaus pramatyti nakties žaidimai ir laužas buvo atšaukti, bet Kristina Lukaitė tuoj sugalvojo ir paruošė smagių žaidimų kambaryje, tai taip ir pajuokavom ir prisijuokėm. Šokiais baigdami vakarą tikrai ištrypėm ir nugalėjom lietų, nes iki kito ryto jis pasidavė ir grąžino mums saulutę.

Liepos 7 d.

Šeštadienio rytą Linas Kojelis sustatė debatą paskirstydamas pusę stovyklos, kad užstotų visas esančias lietuviškas organizacijas, o antrą pusę, kad atstovautų daugiau revoliucinei idėjai, kad reikėtų dabartines organizacijas reformuoti, jungti ir panašiai. Visi karštai prisidėjome prie diskusijų. Iškilo daug įdomių pasisakymų iš abiejų pusių. Supratome, kad reikia ieškoti derinio ar pusiausvyros abiejų pusių, būtent nebijot vis daugiau siekti, bet nepamiršti mūsų veiklos pagrindų, ant kurių stovime.

Dr. Ėringis aptarė ok. Lietuvoj spausdintą knygą „Atgimę paminklai", pabrėždamas klaidas knygoje, kurios iš šalies žiūrint gal yra mažos ar nesąmoningos, bet visvien yra skaudžios žaizdos mūsų tėvynei.

Po pietų kartu su maudymusi, irklavimu ir sportu buvo dar progos pasimokyti lankais strėles laidyti (archery).

Susirinkome pasiklausyti dr. Jolitos Kisieliūtės-Narutienės paskaitos „Ateitininko užsiangažavimas veiklai". Ji išdalino kelias anketas, kuriomis aiškino mūsų pačių užsiangažavimą ateitininkijai iš kelių krypčių.

Po vakarienės susirinkome ant smėlėto ežero kranto susikaupimo valandėlei, kurią pravedė Rasa Veselkaitė ir Raminta Pemkutė. Gamtos takeliu paėję pasimeldėm prie uolos ir aplink ežerą apėję valandėlę užbaigėm lauko koplytėlėje.

Vakaro programoje pasirodėm YMCA darbuotojams išmoktais tautiniais šokiais ir liaudies dainomis. Tie darbuotojai irgi pasirodė su sava stovykline daina. Tęsėme savo programą vaidinimėliais ir dainomis o vakara užbaigėm prakaito pilnais šokiais.

Liepos 8 d.

Sunku buvo tikėti, kad sekmadienis atslinko ir jau buvo laikas išsiskirstyti. Nors stovyklavom nepilną savaitę, įspūdžių, nuotykių, naujų draugysčių ir gražių prisiminimų, kiekvienas parsivežėm labai daug. Su nekantria viltimi laukiame vėl progos kartu pasimokyti ir paišdykauti. Jei ne anksčiau, tikrai pasimatysime žiemos stovykloje. Lauksime ir naujų veidų! Iki pasimatymo!

Raminta Pemkutė

Dainuojanti jaunystė SAS vasaros stovykloje. Nuotr. **Ramintos Pemkutės**

Būrelis stovyklautojų šių metų SAS vasaros stovykloje. Nuotr. **Ramintos Pemkutės**

TŪKSTANTIS VASARŲ — ŠIMTAS ŽIEMŲ

Lietutis murma ar girdi? Lašeliai švelniai glosto veidelius, gaivindami sausą odą. Murmi. Ar girdi? Migdo. Čiūčia-liū-lia uždainuoja, ramiai, tyliai, motinos balsu... „Užmušk skausmą mažyti... Atleisk... Užsimerk, katinėli, miegok". Ir miegi, saldų miegą, gaivinantį miegą. O vis ausyse naktiniai garsai murma. Ar girdi?

Ar jauti? Juokas sprogsta kaip muilo burbulas! Va čia! Ir ten! Skersai ežerą! Visur! Džiaugsmo šūkiu bėgam, šokam, dainuojam kartu. Kraujas teka tempu nuolatinės muzikos, širdelė plazda. Ar jauti? Draugų apkabintas, laimės išbučiuotas — kogi gali trūkti? Bet neužsimerk! Momentai prabėgs, griebk laiką! Kad būtų šitaip visados, per amžius! Amen! Ar nejauti?

Matai? Medeinė vaikštinėja ant Rambyno, per pušyną — juk stebi šypseną ąžuolo šakose? Ar nematai! Čia Dievas rengiasi žaliai... Spindi auksinės širdys, liečiančios dalį Lietuvos! Ar nematai? Mokslas, dorumas, tautos reikalai... Valio! Ar nematai stiprios meilės bruožų?

Esu Dainava. Girdite. Jaučiate. Matote. Viena pasaulyje esu, lietuviškas kampelis jūsų gyvenimuose. Esu tūkstantis vasarų ir šimtas žiemų. Prisimenu praeities stovyklautojus — jūsų tėvus, tuoj prisiminsiu ir jus. Praeitis aidi čia, kaip širdies daina. Kaip ir Dainava aidi jūsų mintyse.

— *Milda Palubinskaitė*

JUODOJI PANTERA

Stovyklos pradžioje mums buvo pranešta, kad netoli Manchester, Michigan, buvo pabėgusi juoda pantera. Ta katė yra pabėgusi iš žmogaus kuris bijojo apie tai pranešti. Kadangi ta pantera galėjo būti netoli Dainavos stovyklos, komendantas paprašė mūsų būti atsargiais. Vieną naktį mūsų kambario mergaitės nutarė „aplankyti" berniukus. Einant pro seselių namą, mes išgirdome garsų alsavimą. Kadangi buvo labai vėjuota naktis, mes nutarėme, kad tai šlamėjo lapai. Pasiekusios baraką, mes tyliai apžiūrėjome visus kambarius, bet nieko gero neradome. Grįždamos, vėl išgirdome tą alsavimą ir nutarėme apžiūrėti. Iš krūmų į mus žvelgė dvi žalios akys. Nepažiūrėjusios antrą kartą, mes įbėgome į savo kambarį ir užrakinome duris. Kadangi buvome pavargusios, atsigulėme į lovas ir gerai užmigome. Ryte atsisėdau lovoje ir pastebėjau, kad pirma atsikėlusi savo kambaryje. Staiga pamačiau ant grindų prie savo lovos juodą panterą su žaliom akim ir su atkištais dantimis.

— *Rima Polikaitytė*

Nieko, kas būtų didinga, neįvyksta be didelių kančių.
Kotryna iš Sienos

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS—161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates $53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $53.00. Foreign countries $53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$53.00	$30.00	$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$53.00	$30.00	$20.00
Užsienyje	$53.00	$30.00	$20.00
Kitur — Amerikoje	$53.00	$30.00	$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	$30.00	$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Priima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimui skambint 436-5566

Dr. Peter T. Brazio ofisą perėmė
DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val.: pirm. ir penkt. 12—5; antr. ir ketv. 12—6:30; šešt. tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. 735-4477. Rez. 246-0067. arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st. Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

Dr. Upendra C. Shah
Vidaus ligų specialistas
Diabeto, thyroid'o, impotencija ir kitų harmoninių negalavimų
2454 W. 71 St. Chicago
Tel. 778-5099
Val. pagal susitarimą.
24 val. „answering s." Tel. 242-3846

DR. EDMUNDAS VIŽINAS
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12—4 o—8; antr. 12—6; penkt. 10—12, 1—6

DR. VILIUS MIKAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 East 127 St., Lemont, Ill.
1 mylia į vakarus nuo Ateitininkų namų
Tel. 257-2265
Val. pagal susitarimą.

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Juozo Meškausko ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Tel. 434-1818 ir 476-3344
Res. 852-0889
Val.: pirm., antr, ketv ir penkt. 3 iki 7 v.p.p. Tik susitarus

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 460-7288
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

Sava kalba

TAUTIŠKUMO SARGYBOJE

Neseniai dar nekilo klausimas, kaip išsaugoti savo kalbą šeimoje. Tai buvo taip paprasta, taip kasdieniška, kad būtų nuostabu buvę, jeigu būtų namie kas nors klausęs, kokia kalba kalbėti. Net vaikai nuo mažumės kalbėjo tik sava kalba, tik savais žodžiais, kokius jie galėjo išmokti iš tėvų. Bet pamažu tas keitėsi. Juo labiau keičiasi dabar, kai vaikai jau yra jaunesniųjų, šiame krašte išaugusių ir mokslus išėjusių, amatus ar profesijas įsigijusių tėvų. Nekalbame čia apie mišrias šeimas, bet apie abi puses lietuviškas, dar dažnai net ne Amerikoje gimusias ir bent jaunystę praleidusias lietuviškoje aplinkoje.

Dabar kalbos klausimas jau yra problema šeimoje, organizacijose, net mokyklose. Lituanistinėse mokyklose lietuviškai mokiniai kalba tik pamokų metu ir su mokytojais, bet su savo draugais pamokų metu tyliai, pertraukose jau garsiai kalba angliškai. Jiems ta kalba yra lengviau kalbėti, nereikia galvoti ir žodžių ieškoti. Galima bartis, išmetinėti, dejuoti, bet tikrovę turime pripažinti, kad taip yra jau antroje čia gimusių kartoje. Jeigu būtų prievarta, gal iš užsispyrimo ar pasipriešinimo jausmo kalbėtų tėvų kalba. Čia nėra jokios prievartos, laisvai gali kalbėti bet kuria kalba. Ja pasirenkama krašto kalba, nes ja kalbama gatvėje, mokykloje, universitete, darbe.

Dejavimu, barimusi, priekaištais tėvams, juo labiau vaikams nieko negalima pakeisti. Išimtys nėra taisyklė. Jei vieno kurio vaikai kalba gerai, net nuostabiai gerai, tai nereiškia, kad visų taip kalba, kad visi tėvai įdeda vienokias pastangas ar visi vaikai rodo vienodus sugebėjimus kalboms. Dvi kalbos žmogaus negadina, o tik dar jį praturtina. Bet tuo negalima įtikinti vaiką ir jaunuolį, kai jis visur susikalba viena kalba. Lietuvių kalbos istorinis grožis taip pat nėra patrauklumo paskatas. Tai ką daryti?

*

Ką daryti, kad sava kalba būtų tautos sargyboje? Tai klausimas kiekvienai emigracijai, nepaisant, kokia ji bebūtų ir kokiais tikslais būtų išvykusi į svetimą kraštą. Vokiečiai Amerikoje buvo viena iš stipriausių tautybių. Jie išnyko taip, kad dabar jau nebeturi beveik nė vieno savo laikraščio, nė vienos parapijos. Turi keletą organizacijų, bet ir tos nesirūpina savo kalbos ar net tautybės išlaikymu, o tik savo materialiniais interesais ar kultūrinio paveldėjimo pasisavinimu. Lenkai yra stipresni, nes jų kalba yra skirtinga ir papročiai nepanašūs. Tik laikui bėgant supanašėja. Italai iki šiol net nesirūpino savo kalba. Paskutiniu metu pradėjo kalbėti apie seną ir turtingą italų kultūrą, bet tai skelbia anglų kalba, nors visi palaiko savus politikus, savus prekybininkus ar pramoninkus.

Didelėms tautoms, nors jų emigracija į kitus kraštus yra didelė, nėra tokių nuostolių, kaip toms tautoms, kurios nepasižymi gausumu. Jos dar šimtmečius išbuvo po svetimu jungu ir dėl svetimų gobšumo negalėjo išlaikyti savo valstybinių nepriklausomybių. Jos net nespėjo subrandinti didesnį kiekį tokių žmonių, kurie net svetimose žemėse sugebėtų ilgiau išlaikyti savo tapatybės sąmonę jaunojoje kartoje.

Dabar reikia skaitytis su esama tikrove ir daryti tai, kas galima, kad kalba būtų tautos sargyboje. Ji neturi būti kliūtis tautiniam darbui ir platiesiems visos tautos siekimams. Tie siekimai yra laisvė pavergtai tautai. Jie turi turėti pakankamai sąmoningų žmonių, kurie net svetima kalba gintų savo tautinę tapatybę ir savo tautos interesus.

Jei mes iki šiol stengiamės organizacijose, mokyklose duoti bent savo kalbos pagrindus, darome pagal turimus galimumus. Tai turime daryti ir toliau. Neturime atstumti ir tų, kurie dėl nepalankių sąlygų, dėl tėvų kaltės ar dėl aplinkybių mažiau moka ar visai nemoka lietuviškai, jei tik jie sąmoningai supranta savo tautinę tapatybę, jei tik jie įsipareigoja savo tautai padėti ir prie jos siekimų prisidėti.

*

Liūdna konstatuoti, kad nuolat gausėja mišrios šeimos. Tik dalis jų pasilieka prie savo kamieno. Tai rodo praeities patyrimas, tai rodo ir dabartis. Bet neturime ir negalime atmesti ir tų šeimų, kurios nori palaikyti ryšius su savo vienos pusės kamienu, tartum įskypieti medeliai su skirtingais vaisiais. Tie vaisiai būna kartais visai geri. Mišrios šeimos, kurios nenori turėti nieko bendro su savo partnerio tautybe, savaime atkrinta ir jais nereikia rūpintis.

Lietuviškos mokyklos, lietuviškos organizacijos ir ypač tos, kurios dar turi jaunimo, turi žiūrėti ir rūpintis, kad sava kalba būtų ta priemonė, kuri padeda palaikyti ryšius vienų su kitais, kuri padeda bent pramokti lietuviškai ir suprasti lietuviškus reikalus. Jei jaunuolis dar ir nepilnai sąmoningai tai supranta, tai jis supras sąmoningiau ir sąmoningiau su metų skaičiumi ir sąlygų pasikeitimu. Stovyklos tokiems, kurie jau turi organizacinį patyrimą ir organizacijoje yra įaugę, yra priemonė ir kalbai patobulinti, ir tautinei sąmonei sustiprinti, ir draugystei užmegzti.

Bet reikia dar ir daugiau. Reikia paruošti iš jaunųjų tarpo savai kalbai mokytojų, gerai kalbančių, gerai suprantančių savo tautinius reikalus. Jie geriau supranta tuos, kurie nori lietuviškai išmokti, kurie savą kalbą padaro ne tik virtuvine ar tik susižinojimo kalba, bet namų ir išorės kalba, kaip intelektualumo ir inteligencijos pažymiu. Tai atlieka lietuvių kalbos kursai, Ryšių centro rengiami, tai atlieka skautų vienetai, besirūpiną, kad jų vadovai būtų paruošti lietuvių kalboje ne tik sueigą pravesti, bet taip pat ir raštu tinkamai išsireikšti. Tai turime vertinti ir remti, kad tik tokie kursai ilgiau ir naudingiau savo uždavinius atliktų. Jie paruoš daugiau vadovų, kurie dar ilgesnį laiką galės savą kalbą laikyti tautos tapatybės sargyboje. Tokiu būdu ilgiau tautiškai galėsime išsilaikyti be dejavimų, bet tinkamomis pastangomis galėsime parengti sąmoningų tautos atstovų svetimame krašte.

Pr. Gr.

Ne auksas ir sidabras sudaro tikrą turtą, bet išmintingas jų naudojimas.

Napoleonas

Laiminga kūdikystė, tai geriausia dovana, kurią tėvai vaikui gali duoti.

M. Cholmondeley

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ CLEVELANDE

Turtinga turiniu ir apimtimi

(Pabaiga)

V. ROCIŪNAS

Išlikti tvirtais krikščioniškose ir tautinėse pareigose

Religinis momentas šioje šventėje užėmė prideramą ir pagarbią vietą. Jis buvo gerai suplanuotas ir gal dar geriau įvykdytas. Čia didysis nuopelnas tenka kun. Gediminui Kijauskui, Dievo Motinos parapijos vadovui, kur vyko pagrindinės katalikų pamaldos.

Šv. Mišias koncelebravo naujai paskirtasis laisvajame pasaulyje gyvenantiems lietuviams vyskupas, lietuvių pranciškonų provinciolas Paulius Baltakis su prel. L. Tulaba iš Romos, kun. dr. M. Čyvu, kun. G. Kijausku ir kun. V. Zakaru. Giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. Ritos Čyvaitės-Kliorienės. Pamaldose dalyvavo miesto burmistras G. Voinovich, tarybos narių bei kitų tautybių atstovai.

Kun. Kijauskas pristatė garbingąjį svečią perpildytai bažnyčiai. Plojimais ir atsistojimu buvo pagerbtas naujasis lietuvių dvasios vadovas, kuriam uždėtos sunkios ir atsakingos pareigos. Paskirtasis vysk. sveikino šokėjus ir visus dalyvius, susirinkusius iš laisvojo pasaulio kraštų. Augant skirtingose kultūrose, kalbėjo vyskupas, mumyse yra įbrėžti ir skirtingi gyvenimo bruožai. Tokia šventė kaip tik pašalina vienus nuo kitų skiriančius barjerus. Tas pats kraujas, ta pati meilė Lietuvai. Per 35 kunigystės metus teko daug laiko paskirti jaunimui. Jaunimui išaugti naudingais tautos ir Bažnyčios nariais reikalinga dvasinės aplinkos. Bažnyčia nepritaria kultūrų asimiliacijai: rūpinasi, kad tikintieji būtų aptarnaujami gimtąja kalba, kad būtų gerbiami papročiai. Kiekviena kultūra įneša grožio dalelę į pasaulio mozaikinį paveikslą. Reikia branginti tautos palikimą ir jį perduoti ateinančioms kartoms. Ir šv. Tėvo dėmesys mūsų tautos aspiracijoms yra didelis. Vyskupas kvietė išlikti tvirtai atliekant krikščioniškas ir tautines pareigas. Reikia įsisąmoninti, kad be pastangų nieko negalima pasiekti. „Dėkoti Dievui, kad gimėme lietuviais". „Telaimina mus visus gerasis Dievas".

Dr. Antanas Butkus ir Valdonė Žiedonienė, rengimo komiteto nariai, ir Grandinėlės atstovai aukojimo metu nešė tautinę juostą ir šventės leidinį.

Tuo pat metu pamaldos vyko ir pilnutėlėje Dievo Motinos parapijos auditorijoje, talpinančioje per 700 tikinčiųjų. Lietuvių jėzuitų provincijolas kun. A. Saulaitis ir kun. J. Kidykas aukojo šv. Mišias. Henriko Bankaičio vadovaujami giedojo visi pamaldų dalyviai. Specialiai parapijos atspausdinti giesmių tekstai su gaidomis: A. Mikulskio — Viešpatie pasigailėk, Naujalio — Lietuva brangi, Ką padarėt vienam ir O Kristau, pasaulio valdove (K. Kavecko).

Provincijolas pamoksle kalbėjo apie krikščionių visuotinumą, Bažnyčios katalikiškumą, pabrėžė: jeigu atvirumas yra subrendusio krikščionio ir bendruomenės žymuo, kokia turėjo būti atvira pirmykštė Kristaus tikinčiųjų šeima, į savo tarpą apaštalais ir (mūsų žodžiais) vyskupais priėmusi atsivertusius, kurių vienas Jėzų išdavė, kai reikėjo labiausiai būti ištikimam, o kitas persekiojo Bažnyčią. Koks platus ir visuotinis tikėjimas, galintis šiuodu ir po jų tūkstančius priimti, net kai apsuko savo gyvenimą į Kristų, pirma jo atsisakę. Tai ne vien žmogaus, o Dievo malonės dėka. Pamokslininkas tęsė: jie dirbo, gyveno apaštalais būdami tokie netobuli, lygiai kaip Dievas dabar mus myli tokius, kokie esame, o ne tokius, kokiais kada nors būsime ar galėtumėm būti. Dabar mes kiekvienas pašauktas nešti savo atsakomybę tikinčiųjų bendruomenėje.

Visuotiniškumą liudija atvirumas visoms kartoms, luomams, kultūroms, profesijoms, socialiniams sluoksniams, kuriuo pasižymi katalikiškas tikėjimas.

Dievas tą sekmadienį tikrai skyrė šios šventės dalyviams. Tokių sekmadienių per trisdešimt penkerius metus liepos pirmąją negalima prisiminti, gal jų ir nebuvo. Saulėta, vėsu, vėjelis glostė nuotaikingus veidus, kai po pamaldų lietuviai rinkosi į parapijos kieme paruoštai kavutei ir užkandžiams. Tūkstantinė minia parapijos svetainėje ir lauke buvo pavaišinta. Parapija tam rimtai ruošėsi. Buvo sudarytas specialus komitetas, vadov. Br. Paulionienės. Vaišių valgius ir gėrimus suaukojo organizacijos, kurios ir kiekvieną sekmadienį pavaišina parapiečius.

Taip pat buvo pamaldos jaunimui Holiday Inn viešbučio patalpose Independence, Ohio. Per 700 tikinčiųjų dalyvavo šv. Mišiose, kurias laikė ir pamokslą pasakė kun. J. Bacevice, Šv. Jurgio parapijos administratorius ir prel. V. Balčiūnas. Šv. Jurgio bažnyšioje Mišias atnašavo kun. A. Goldikovskis. Protestantams pamaldos buvo Koliziejaus patalpose.

Specialioje rinkliavoje Dievo Motinos bažnyčioje ir parapijos auditorijoje Argentinos, Brazilijos ir Vokietijos šokėjams paremti surinkta beveik 2,000 dol.

PREZIDENTO R. REAGANO ŽODIS

Džiugu man sveikinti jus, daktare Butkau, ir visus septintosios laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventės dalyvius. Nancy ir aš labai apgailestaujame, kad šiandien negalime būti su jumis.

Kiek žinau, kai kurie šokėjai yra atvykę iš tolimų kraštų, kaip Argentina, Prancūzija ir net Australija. Norėčiau pasveikinti visus šiuos į Jungtines Valstybes atvykusius lankytojus ir viliuosi, kad jūsų vizitas čia bus malonus.

Žinau, kad visi šios šventės šokėjai mėnesius sunkiai triūsė, kad išmoktų lietuviškus šokius. Jūs saugote praėjusių šimtmečių tardicijas ir tuo būdu pradžiuginat ir stebinat kitus amerikiečius.

Tradicijų išlaikymas yra geras dalykas. Sakoma, kad tradicija sutvirtina civilizacijų ryšius. Šis festivalis yra ne vien kultūrinė šventė, bet taip pat jūsų sveikų šeimų, gyvastingų bendruomenių ir tvirtų religinių įsitikinimų manifestacija.

Visi mes šiame krašte turime šaknis kur kitur. Daugelis jūsų čia šiandien — gal jūs esate pirmieji amerikiečiai savo šeimos. Kiti — tai — jūsų tėvai arba jūsų seneliai ar proseneliai, — tačiau visi mes esame išlaikę savo šaknis ir palaikome ryšius su mūsų kilmės kraštais.

Kaip žinote, praitą mėnesį man buvo didelė garbė pasirašyti trečiąją metinės Pabaltijo laisvės dienos proklamaciją. Šia proga noriu užtikrinti savo pilną paramą Lietuvos žmonių siekiams ir savo tikėjimą nauja laisvės aušra jų ateityje. —

Rimties valandėlei

GYVYBĖS PRIGIMTIS

Esminės kiekvienos gyvos būtybės savybės yra maitinimasis ir augimas panaudojant medžiagą ir energiją, kaip lygiai ir reagavimas į išorinius pajaudinimus bei išlaikymas savo rūšies per seksualinę ar beseksualinę reprodukciją. Beseksualinė reprodukcija arba dauginimasis vyksta gaminant sporas arba skilimu jau esančios gyvos būtybės. Seksualinis dauginimasis vyksta susijungiant dviem skirtingos lyties ląstelėms. Kiekviena tokia gyva ląstelė, turi tam tikrą skaičių vadinamų kromosomų, kurių skaičius yra nevienodas, taigi tipingas kiekvienai gyvių rūšiai.

Žmogaus gyvybinė ląstelė turi 46 kromosomus, tačiau padalintus į dvi serijas po 23 kromosomus. Iš tokios dvigubos kromosomų serijos — viena yra kiaušinėly, antra — sėkloj. Abiejų rūšių kromosomams susijungus gaunasi naujos gyvybės užuomazga. Tas procesas yra gana sudėtingas, ir šiandieninis mokslas jį yra pakankamai ištyręs.

Viena yra tikra, kad tiek vyriškieji, tiek moteriškieji kromosomai turi savyje paveldėjimo pradus.

Organinė gyvybė yra stipriai surišta su ląstelių santvarka. Iki šiol lieka nepakeičiamas principas, kad kiekviena ląstelė gimsta iš kitos ląstelės. Taigi senas principas: omne vivum ex vivo.

Įvairūs gyvo organizmo procesai, nors yra labai sudėtingi ir gausūs, tačiau jie visi yra suderinti su labai dideliu tikslumu. Gyvo organizmo įvairūs organai priklauso vienas nuo kito ir turi darnų darbo pasidalinimą. Jų funkcijas kontroliuoja sistematiška viso organizmo kontrolė. Dominuoja bendras saugumo principas, pvz. jei kuris nors organas dėl ligos ar žaizdos nukenčia, kiti organai gali jį pavaduoti ir laikinai atlikti jo funkcijas. Kai kurie gyviai, pvz. jūros žvaigždės, driežai (salamandros) ir daugelis kirminų sugeba atauginti prarastas organizmo dalis. Žmogaus žarnos kartais atlieka susirgusio skilvio funkcijas. Visi gyvi individai vystosi pagal tam tikrą planą, paskirtį.

Biologinis mechanizmas teigia, kad visus gyvybės reiškinius galima išaiškinti fizikos ir chemijos dėsniais. Tiesa, gyvybės funkcijos iš tikrųjų priklauso nuo atominės fizikos ir organinės chemijos dėsnių, tačiau tai nereiškia, kad, puikiausiai pažinus fizikos ir chemijos dėsnius, jau būtų galima juos atitinkamai manipuliuojant sukurti gyvybę. Lygiai ir vadinamoji vitalistinė teorija, kuri tvirtina, kad fizikos-chemijos dėsniai ir medžiagoje esančios jėgos sudaro gyvybės prigimtį, faktinai nieko neišaiškina, kaip atsiranda gyvybė. Vitalizmo šalininkai yra įsitikinę, kad gyvybė yra kažkas daugiau, negu paprastas medžiaginis procesas, kad gyvi organizmai yra daugiau negu paprasti mechanizmai ir kad gyvas organizmas yra daugiau negu jo dalių suma. Neovitalizmas suponuoja medžiagoje esantį imanentinį gyvybės principą, kurio veikimas tačiau ribojasi tik auglų ir gyvulių pasauliu.

Skirtumas tarp biologinio mechanizmo ir vitalizmo yra jau filosofinio pobūdžio. Šis skirtumas, kai atsirado vadinamas mokslinis materializmas, buvo panaudotas prieš krikščionių tikėjimą į vieną Dievą, visos visatos Kūrėją. Bet iš esmės įtampa tarp biologinio mechanizmo ir vitalizmo šiandien jau prarado ideologinę spalvą.

Jeigu šiandien neovitalizmas dar turi nemaža priešininkų biologų tarpe, net ir tų, kurie yra priešingi materializmui, tai toks priešingumas atsiranda daugiausia dėl nesusipratimo ar iš anksto turimų nusistatymų. Daugelis biologų mano, kad biologija yra vienintelis mokslas, kuris gali ir turi užsiimti organinės gyvybės klausimais, ir kad vitalizmas ar neovitalizmas esą tik teorijos, priklausančios jau gamtos mokslams. Iš tikrųjų, norint turėti pilną gyvos būtybės vaizdą, turi bendradarbiauti fiziologija ir filosofija, viena antrą papildyti ir taip apimti visą gyvą būtybę, su jos visomis funkcijomis. Tiesa, vitalizmas yra daugiau filosofinio pobūdžio, nes moksliniais metodais negalima nei teigiamai, nei neigiamai išspręsti pastovaus gyvybinio principo medžiagoje.

(Nukelta į 7 psl.)

PIETŲ KRYŽIAUS DUKRA

ANDRIUS NORIMAS

ROMANAS

52

— Bet patys tėvai dar nieko nežino! Mudu su Petru nutarėme kol kas nieko apie tai neminėti... Ar gerai, ką?

— Gal ir teisingai sakai!

Leonardas dūsauja, kalba per nosį, lyg slogą turėdamas, bet tai jau iš seno jo turimi polipai kankina. Todėl jo kalba išsiskiria iš kitų savo dusliu dūzgimu.

— Gerai, tylėsim!.. O kokį birzgalą jūs čia geriat? O! Štai ir šeimininkas! Skaistučiamas įpylei, o mums — nė bieso?

Prasišiepia, parodydamas geltonus nuo rūkymo dantis. Algimantas eina prie gėrimų stalelio, bet tuoj sugrįžta.

— Jau pamiršau ką geriat?

— Nesvarbu! Kokį nors šamarlaką...

— Man gal silpną „screwdriverį"...

— Gerai, Maryte! O tau ką, Leonardai?

— Ar turi kokį „burboną"? O gal Canadian Club?

— Turiu.

— Tai sumaišyk su imbiriniu! Žinai — vieną dalį imbirinio, o devynias dalis Canadian...

Vėl tyliai juokiasi, rodydamas geltoną burnos vidų. Net jo trumpi ūsai apie lūpas įgeltę nuo nikotino. Iš kišenės jau traukia „Lucky" pokelį.

— Tu čia nerūkyk! Nenuodyk mūsų plaučių!

Kulbis nieko neatsako žmonai, tik pažvelgia į Algimantą, lyg atsiklausdamas leidimo.

— Jeigu ponios nieko prieš...

Bet nespėja baigti sakinio. Skambutis praneša naujų svečių atvykimą. Jų net dvi poros — Davaliūnai ir Viliauskai. Vyrai perduoda šeimininkui paketus su gėrimų buteliais ir spaudžia ranką, o moterys bučiuoja.

Išgirdusi minint Viliauskų pavardę, iš virtuvės ateina padėti sutikti gausesnę svečių grupę ir pati Olivija. Jinai apžvelgia pirmą kartą jai matomą Edvardo žmoną. Viliauskienė atrodo jai visai normali moteris, kiek pražilusiais plaukais apie kaktą, bet dar šauniai atrodanti vidutinio amžiaus atstovė.

Smulkaus sudėjimo brunetė ir žvitrių, juodų akių smailanosė Davaliūnienė šypsosi, žvelgdama iš apačios į stambų ir aukštaūgį Viliauską.

— Edvardas mus visus atvežė... Juk žinai, kad Pranas nevairuoja ir mes neturime automobilio.

Išsiėmęs iš dantų pypkę, šlapiomis lūpomis ir dideliu, padribusiu pagurkliu, gerokai aptukęs Davaliūnas tik šypsosi. Šeimininkai jau su visais pasisveikino, bet atsilikęs Pranas dar bando papildyti žmonos pasakymą.

— Mes labai dėkingi Edžiui, matykite, kad jis mus pavežino...

Šeimininkai veda atvykusius į bendrą būrį, rodydami kelią. Ankstyvesnieji svečiai pakyla, sveikinasi ir tarpuojasi sofose ir krėsluose.

— Kogi dar trūksta?

Olivija apžvelgia salone susėdusius svečius.

— Man rodos, dar turi būti Vaiguvos...

Petras prabumpsi spėjimą savo bosu, o Olivija bematant imasi vadovauti.

— Prašome kol kas vaišintis ir tvarkytis salone, kol ateis paskutinieji mūsų klubo nariai!

Algimantas prišoka prie žmonos.

— Aš pabandysiu paskambinti Vaiguvams...

Nuėjęs, išsuka reikiamą telefono numerį, bet ragelyje išgirsta tik keletą signalų. Padėjęs telefoną, pasiveja Oliviją, skubančią virtuvėn atsinešti daugiau skarelių šluostymui.

— Vaiguvai neatsako. Matyti, jie jau pakeliui.

Olivija tylomis grįžta prie svečių.

— Mielieji sveteliai! Aš manau, kad vis dėlto nelauksime ponų Vaiguvų, nes jie turi greit atsirasti. Prašome prie vaišių stalo, į valgomąjį! Ten viskas sudėta, o valgymui susiraskite vietas salone arba kur tik norite!

— Ar galima virtuvėje? O gal vonioje?

Juokdamiesi dėl Leonardo mestos pastabos, svečiai sukyla ir eina prie vaišių stalo, grožėdamiesi valgiais, sudėjimu ir sutvarkymu. Susidaro nedidelė eilutė prie valgymo įrankių, paskui visą skobnį apstoja iš visų šalių, kraudamiesi į lėkštes patiekalus. Olivija aiškina apie valgius ir orientuoja svečius eiti viena linkme. Visi tylomis šnekučiuojasi, klausinėja apie valgių skonį ar naudingumą, tik Pranas patylomis prieina prie Leonardo.

— Ar girdėjai apie...?

— Mes visi žinom... bet Rykantai dar nė bieso negirdėjo... Tai dabar tik ėskim, gerkim, o paskiau apie tai pakalbėsim...

— Tai gerai... Baliaus nuotaika, matykite, bus geresnė... O apie nelaimę nėra kaip pradėti...

Valė Davaliūnienė įkišą galvą tarp abiejų aukštaūgių vyrų juosmenų, atrodydama lyg kokia nykštukė.

— Aš nežinau... tokia liūdna nuotaika... Žinot, norisi verkti, o ne baliavoti!..

— Tu nusiramink! Mes, matykite, pasistengsim suvaidinti linksmus!

(Bus daugiau)

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

INFORMACIJA IR DISINFORMACIJA

Septintoje Tautinių šokių šventėje nedalyvavau ir, sėsdamas rašyti šią savaitinę skiltį, dar nebuvau pastebėjęs lietuvių spaudoje nė vieno platesnio bei išsamesnio šventės aprašymo. Tam tikrą nuomonę susidariau iš šventėje dalyvavusių savo bičiulių. Aplamai pasiruošimą šiai šventei ir jos eigą atidžiai sekiau sostinėje Washingtone, klausydamasis „Amerikos Balso" radijo lietuviškų laidų. „Amerikos Balsas", remdamasis lietuvių spauda, kuriai pranešimus teikė pats dr. A. Butkaus vadovaujamas VII Tautinių šokių komitetas, skelbė plačiai klausytojų masei Lietuvoje ir už jos ribų, kad šventę praves žinoma TV ir filmų aktorė lietuvaitė Ann Jillian — Jūratė Nausėdaitė. Tačiau iš anksto atspausdintam šventės leidinyje jau buvo paskelbtos dvi kitos šventės pranešėjos. Oficialaus pranešimo, kad J. Nausėdaitė šventę negalės pravesti, spaudoje nepastebėjom. Tik užuominas. Žinoma, šventės komitetas tos informacijos apie J. Nausėdaitės-Jillian nedalyvavimą nedrįso paskelbti grynai biznio sumetimais, kad nesumažėtų taip reikalingų žiūrovų skaičius. Tačiau, kaip manau, skaudu buvo tiesą skelbiančiam JAV valdžios radijui klaidinti gal kelių šimtų tūkstančių klausytojų masę Lietuvoje.

Man atrodo, kad „AB" radijas atsargiau elgėsi, kai spaudoje pasirodė kita žinia, kad šventėje dalyvaus kuris nors JAV ministerių kabineto narys, galbūt, net valstybės sekretorius G. Shultzas. Giliau galvojančiam buvo aišku, kad, nors ir rinkiminiai metai, ministeriai juk nėra balsuotojų renkami pareigoms. Tad kuriems galams, ypač labai užimtam valstybės sekretoriui, skristi į vienos iš dešimčių etninių grupių festivalį. Tuo tarpu mes jau iš anksto žinojom, kad kaip tik tą pačią popietę, kai Clevelando pašonėje vyks VII lietuvių tautinių šokių šventė, prezidentas Reaganas į Baltuosius rūmus yra pakvietęs visų užsienio diplomatinių misijų šefus su žmonomis (jų tarpe ir Lietuvos atstovą Washingtone dr. S. Bačkį su žmona) ir kad tame priėmime dalyvaus ir svarbieji ministerių kabineto nariai, neišskiriant valstybės sekretoriaus.

Taigi nemaloni disinformacija lietuvių spaudoje prieš šventę nebuvo atšaukta ar patikslinta.

KAIB BUVO INFORMUOJAMA LIETUVA

Sostinėje Washingtone besiklausant „Amerikos Balso" lietuviškų laidų, susidarė įspūdis, kad informacijos apie Tautinių šokių šventę, kaip ir apie kitus stambiuosius išeivijos lietuvių gyvenimo įvykius, Lietuvą pasiekia gal greičiau, negu išeivijoje gyvenančius. Pvz. Tautinių šokių šventės išvakarėse šeštadienį, birželio 30 d., įvyko oficialus šventės atidarymas. „Amerikos Balso" klausytojai apie tai jau buvo painformuoti šeštadienio, birželio 30 d., 10:15 val. vakaro laidoje. Lietuvoje tai buvo sekmadienio, liepos 1 d. rytas, 6:15 val. Reportaže buvo perduotos dr. K. Ambrozaičio ir kitų pasakytų kalbų ištraukos. Tautinių šokių šventės rytą „AB" bendradarbis R. Sakadolskis pravedė pasikalbėjimą su dr. A. Butkum. Šventei dar neprasidėjus į Lietuvą nuskambėjo šventės rengėjų vadovo žodis, pateikęs nemažą informacijų, kaip šventei buvo ruošiamasi. Tą pasikalbėjimą girdėjau sekmadienio, liepos 1 d., 10 ir 12 val. „AB" laidose, taigi porai valandų likus iki prasidedant pačiai šventei. Lietuvoje tada buvo jau sekmadienio vakaras — 6 ir 8 val.

Septintoje lietuvių tautinių šokių šventėje dalyvavusieji teigia, kad neįspūdingai buvęs pristatytas prezidentas Reaganas, kai jis telefonu paskambino pasveikinti šventės dalyvius. Rengėjai iš anksto, kaip sakoma, žinoję, kad prezidentas paskambins 2:45 val. p.p. Tačiau, pasak šventėje buvusių, įjungus į garsintuvų sistemą gyvą prezidento žodį, daug kas nesuprato, kas čia toks sveikina ir aplamai sunku buvę suprasti sveikinimo turinį.

Tuo tarpu mes, kurie čia Washingtone klausėmės „AB" sekmadienio 10:15 val. vak. lietuviškos laidos, aiškiai girdėjom pilną prezidento Reagano sveikinimo turinį, išverstą į lietuvių kalbą, ir jo originalų balsą anglų kalba. Visa tai girdėjo ir Lietuva ankstų pirmadienio, liepos 2 d., rytą, kai daugelis žmonių kėlėsi naujos dienos darbams. Tikiu, kad panašiai klausytojus Lietuvoje greit ir tiksliai informavo ir „Laisvės" radijas. Ar turi galimybių taip greitai ir tiksliai savo skaitytojus ar klausytojus apie įvykius, vykstančius ypač savaitgalio metu, informuoti bet kuris kitas išeivijos lietuvių informacinis vienetas? „Draugas" pirmadieniais neišeina, vikrusis „Margutis" Chicagoje savaitgalio metu programų neturi. Su „Amerikos Balsu" ir „Laisvės" radiju, į Lietuvą ir pasaulį prabilančiais septynias dienas savaitėje po kelis kartus paros laikotarpiu, šį kartą konkuruoti tegalėjo gal tik J. Stempužio „Tėvynės garsų" valandėlė Clevelande, jei ji dar tebeturi sekmadienių vakarines programas. Šiaip gi daugelių atvejų klausytojai Lietuvoje apie stambiuosius įvykius išeivijoje informuojami žymiai greičiau, negu čia vietoje. Ir ypač, kai dirba tokie lankstūs, sumanūs bei pilni energijos radijos žurnalistai, kaip Romas Sakadolskis.

Tad šį kartą neprašoviau nevažiavęs į Clevelandą, nes šventės įspūdžius puikiai išgyvenau, sėdėdamas prie radijo aparato. Tuo tarpu žinomas žurnalistas, ryžtingas visų didžiųjų lietuvių švenčių propaguotojas spaudoje ir per radiją Jurgis Janušaitis, grįžęs iš Septintosios tautinių šokių šventės į savo namus Daytonoje, man rašytam asmeniškam laiške štai kaip praėjusią šventę aptarė: „Bendrai paėmus Tautinių šokių šventės Chicagoje daug įspūdingesnės, didingesnės. Nors pati šventė Koliziejuje buvo įspūdinga, tik žiūrovų sako buvę apie 7000, toli gražu nesudarė to įspūdžio, nes buvo be galo daug tuščios erdvės..."

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

MIRĖ MUZIKAS ADOLFAS NARBUTAS

Muz. Adolfas Narbutas

Širdžiai atsisakius tarnauti, birželio 25 Santa Monicos, Calif. ligoninėje su šiuo pasauliu atsiskyrė muzikas Adolfas Narbutas, gimęs 1913 metais.

Kilęs iš neturtingos šeimos, Adolfas Narbutas prasiveržimą į gyvenimą vykdė savo jėgomis. Dar mokydamasis pradžios mokykloje gimtuosiuose Darbėnuose, Kretingos apskr., pasižymėjo muzikiniais gabumais ir talkino vietos parapijos vargonininkui. Vėliau nusikelia į Klaipėdą, kur dirba įvairius darbus ir tęsia bendrąjį lavinimąsi ir tobulinasi muzikoje. 1934 įstoja į Klaipėdos muzikos mokyklą, o kitais metais jau gauna chormeisterio tarnybą 6-me pėst. pulke. Su karių choru dažnai pasirodydavo Klaipėdos radiofone. Vokiečiams užėmus Klaipėdą, Narbutas persikelia į Vilnių. Čia mokytojauja amatų ir prekybos mokyklose ir kartu pats lanko Vilniaus muzikos mokyklą.

Pasitraukęs iš Lietuvos, Vokietijoje apsigyveno Meerbeck lietuvių stovykloje, anglų zonoje. Čia tęsė dainavimo studijas pas prof. Kornilovą, vadovavo stovyklos ansambliui ir mokytojavo lietuvių gimnazijoje.

Meerbecke jis vadovavo moterų, vyrų ir mišriam chorui ir akordeonu grojo tautinių šokių šokėjų grupei. Narbuto vadovaujamas lietuvių ansamblis buvo susidaręs gerą vardą ir dažnai būdavo kviečiamas koncertams į artimesnes ir tolimesnes stovyklas. Meerbecko ansamblis yra koncertavęs Uchtes, Hannoverio, Oldenburgo, Arnsbergo, Greveno, Braunschweigo ir kitose lietuvių stovyklose.

Su miškų darbininkų grupe Narbutas 1947 m. gale išvyksta į Kanadą. Už kelių dienų jis jau buvo aprašytas vietos dienraštyje „The Daily Press". Atlikęs sutartį, 1948 apsigyveno Toronte ir čia išvystė plačią muzikinę veiklą. Kurį laiką vargoninkavo lietuvių Šv. Jono parapijoje, vadovavo vyrų ir KLB mišriam chorams. Jo vadovaujami muzikiniai vienetai atliko programas ne tik visuose lietuvių rengiamuose minėjimuose, bet taip pat atkreipė dėmesį ir kanadiečių. Daug kartų yra davęs chorų koncertus per Kanados radiją (vieną kartą CBC radijo tinkle laimėjo I vietą), koncertines programas atlikęs kanadiečių Ontario provincijos Board of Education metiniame suvažiavime, Kanados Tautinėje parodoje ir kt. Apie jo koncertus palankiai yra rašę „The Delhi News Record", „The London Free Press", Toronto „Daily Star" ir kiti laikraščiai.

1950 Adolfas Narbutas vedė Danutę Sabaliauskaitę ir persikėlė į Los Angeles. Čia vėl tapo gyvu Los Angeles lietuvių kultūrinio gyvenimo nariu. Kurį laiką vargoninkavo Šv. Kazimiero parapijoje, mokytojavo šeštadieninėje mokykloje, talkino mokyt. Onos Razutienės vadovaujamam jaunimo ansambliui ir kitiems kultūriniams įvykiams.

Pagausėjus šeimai, (trys sūnūs ir duktė), Adolfas Narbutas buvo priverstas imtis pelningesnio, bet fiziškai sunkaus darbo. Nuo kultūrinio gyvenimo darbų turėjo pasitraukti.

Šeimą augino ir auklėjo lietuviškoje dvasioje. Visi vaikai puikiai kalba lietuviškai, labai muzikalūs. Sūnūs jau baigę mokslus ir turi geras tarnybas. Tik paskiausiai gimusi dukrelė Rita aukštesniąją mokyklą baigs kitais metais.

Adolfas Narbutas iš prigimties buvo labai talentingas muzikas, tik sunkios gyvenimo aplinkybės lėmė, kad talentų negalėjo išvystyti aukštosiose muzikos studijose. Yra harmonizavęs ir sukūręs originalių dainų chorams, rašęs ir dainų tekstus.

Visai šeimai dalyvaujant, muziko Adolfo Narbuto kūnas iš St. Joan of Arc bažnyčios buvo palaidotas Forest Lawn kapinėse. Tebūna jam lengva žemė to krašto, kuriame turėjo gana sunkų gyvenimą.

J. Kj.

TARPTAUTINIS MOTERŲ KLUBŲ FEDERACIJOS SUVAŽIAVIMAS

Birželio 10-15 dienomis įvyko Moterų klubo federacijos 93-sis tarptautinis suvažiavimas Las Vegas, Nevada, Hilton viešbutyje. Lietuvėms atstovauti New Yorke vykusioje konvencijoje parinko Los Angeles skyrių. Susitvarkėme tautinius drabužius, pasirūpinome literatūros apie Lietuvą ir išvykome į suvažiavimą: pirmininkė Bronė Skirienė, vicepirm. Stasė Bajalienė ir advokatė Ramunė Barkutė.

Lietuvių atstovės Stasė Bajalienė, Bronė Skirienė ir adv. Ramunė Barkutė Los Angeles įvykusiame Tarptautiniame Moterų klubų federacijos suvažiavime.

Moterų klubų federacijos tarptautiniame suvažiavime dalyvavo 1493 moterys iš viso pasaulio. Klubas turi 10 milijonų narių. Jo obalsis: „Unity in Diversity". Pagrindinės programos yra: auklėjimas ir mokymas, menas, šeimos gyvenimas, tarptautiniai santykiai, konservacija.

Svarbesnieji Moterų federacijos atlikti darbai: 1) 1982-84 m. laikotarpyje surinko 110,-518,618 dol. savo projektams; 2) veltui įdėta 39.5 milijonai valandų; 3) įsteigta 75% visų Amerikos knygynų; 4) moterys iškovojo pirmą vaikų darbo įstatymą; 5) darbininkų nedarbingumo aktą, 8 val. darbo dieną; 6) 1964 m. prisidėjo prie Laisvės stovylos Muziejaus; 7) įsteigė vasaros seminarus suaugusiems; 8) 1944 m. parėmė rezoliuciją — suteikti lygias teises bei pareigas moterims; atliko daug kitų darbų.

Reikia pasakyti, kad ir suvažiavime buvo labai platūs užsimojimai: aiškinami įvairūs klausimai seminaruose, rodomos skaidrės iš veiklos, komerciniai stalai su suvenyrais, delegačių nuotraukų pavyzdžių lentos ir kelionių agentūra, labai gražus teatras delegatėms Hiltono viešbutyje, įspūdingas banketas didelėje Hiltono viešbučio salėje „A Salute to Volunteers" tarptautiniai pietūs, kur buvo pageidaujama dalyvauti su tautiniais drabužiais.

Lietuvėms atstovaujanti Los Angeles skyriaus pirm. Bronė Skirienė įteikė Moterų klubų federacijos naujai įrengtam muziejui Washingtone, D.C., lėlę — lietuvaitę pasipuošusią tautiniais drabužiais prie ratelio ir paaiškino, kad simboliškai ši lietuvaitė paliko savo tėvynę dėl rusų mūsų krašto okupacijos ir teroro ir gyvens adoptuotos tėvynės sostinėje Washington, D.C.

Moterų konvencijoje mes vienintelės turėjome stalą su lietuviška literatūra ir tautiniais drabužiais aprengtą lėlių porelę. Tarptautiniuose pietuose lietuvės delegatės dalyvavome pasipuošusios tautiniais drabužiais, kurie atkreipė ypatingą visų dėmesį. Suvažiavime daug ką naujo išgirdome, pasimokėme ir stengsimės šias žinias perduoti mūsų klubui. Los Angeles klubas įsisteigė 1973 m. vasario 18 d. Jam sumaniai ir energingai vadovauja Bronė Skirienė. Šiais metais spalio mėn 7 d. Los Angeles lietuvių visuomenei pateiksime pranešimus iš suvažiavimo, turėsime ir meninę programą.

Stasė Bajalienė

LIETUVIŠKOSI LAIDOS

Vedė KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio, 8:30–9:00 v. vakaro.

Visos laidos iš WCEV stoties 1450 AM banga.

St. Petersburge: šeštadieniais, 12:30–1:00 val. p.p. iš WTIS stoties 1110 banga.

Adresas: 2646 West 71st Street — Chicago, IL 60629. Telefonas: (312) 778-5374 arba 436-5035.

"Amber Holidays"

1984 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

Liepos 9	— $1618.00	Rugsėjo 5	— $1361.00
Liepos 18	— $1361.00	Rugsėjo 17	— $1127.00
Rugpjūčio 1	— $1361.00	Rugsėjo 26	— $1142.00
Rugpjūčio 13	— $1528.00	Spalio 3	— $1268.00
		Gruodžio 26	—$1247.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai — Vilnius, Ryga, Talinas, Maskva, Leningradas.

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu. Grupes lydės vadovai.

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite:

1-800-722-1300 (Toll FREE)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764

ASTA American Society of Travel Agents

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway, P. O. Box 116, South Boston, Mass. 02127

Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS.

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.

Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

GINKIME LIETUVOS TEISES

Nepamirškite savo aukos Lietuvių Teisėms Ginti Fondui

Prašome pasinaudoti šia atkarpa. Čekius rašyti "Lietuvių Teisėms Gintį Fondas" (arba "American Lithuanian Rights Fund, Inc.") ir siųsti adresu: 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636.

Auka Lietuvių Teisėms Ginti Fondui .... US $.....

Pavardė, vardas .....

Adresas .....

.....

PE... Į AUKŠTESNĮ ...NKĮ NUOŠIMTĮ.

5.5% ar 9%?

9% palūkanos, 9.42% metinio prieaugio %. Palūkanos išmokamos metų ketvirčiais.

Daug didesnę asmeninę naudą turėsite taupomoje sąskaitoje uždirbdami 9% palūkanų, negu gaudami tik 5.5%. Joks bankas ar Savings & Loan nemoka tiek, kiek moka KASA.

Taupomoje sąskaitoje, turėdami kad tik ir minimumą — $5.00, uždirbsite palūkanų 9%. Iš taupomosios sąskaitos pinigus išimti, arba į ją įnešti galite kada tik pageidaujate, be jokių baudų. Kasoje saugu! Saugu, nes visos sąskaitos iki $100,000 apdraustos federalinės valdžios, National Credit Union Administration. Saugiau ir būti negali.

KASA yra lojali, draugiška ir konfidencijali visuose finansiniuose aptarnavimuose.

Ateikite ir įsijunkite į Kasos narių šeimą!

KASA

Lietuvių Federalinė Kredito Unija

2615 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629, (312) 737-2110

1445 South 50th Avenue, Cicero, Illinois 60650, (312) 656-2201

NCUA

Redaguoja Ginta Remeikytė, 230 E. Ontario, Apt. 902, Chicago, IL 60611 Tel. 642-7227

Redaktorės žodis

JAUNIMO SANTYKIAI SU SPAUDA

Su šiuo numeriu užbaigiu dvejų su puse metų „Akademinių prošvaisčių" redagavimą. Prieš savaitę ištraukiau visus to laikotarpio „Akademinių prošvaisčių" numerius ir, peržvelgdama juos, pergalvojau daug ką ryšium su jais. Norėčiau dabar su jumis pasidalinti keliomis tomis mintimis bei su jomis surištais džiaugsmais ar nusivylimais.

Kai man buvo pasiūlyta redaguoti „Akademines prošvaistes", su entuziazmu apsiėmiau šį uždavinį, nes man tai atrodė potencialiai labai įdomi galimybė pačiai išsireikšti ir leisti tai daryti ir kitiems. Pradžioje mano didžiausias tikslas — siekis buvo sudaryti „Akademinėse proišvaistėse" vietą aktualioms jaunimo diskusijoms. Netrukus supratau, kad anksčiau ar vėliau aukšti siekiai susiduria su tikrove. Be aukštesnių ar bent įdomesnių tikslų tikrovė lieka kasdieniška, banali, bet ji lieka. Tačiau be tikrovės aukštesnieji siekiai tampa iliuzijomis ir tuščiomis kalbomis, iš kurių nieko nelieka.

Taigi, kokią tikrovę aš radau? Netruko ilgai apsiprasti, kad nedaug jaunimo puola pasinaudoti proga išsireikšti. Priėjau ir prie išvados, kad šiuo metu mano bendraamžiai neturi jiems ypatingai degančių svarbių klausimų, kuriuos jiems rūpėtų išdiskutuoti tokiame formate kaip „Akademinėse prošvaistėse". Pirmiausia pasvarstysim šių apibendrinimų priežastis, o paskiau kelias išimtis, be kurių tie apibendrinimai būtų netikslūs.

Gali būti, kad temos, kurias bandžiau iškelti, nėra tokios, kurios būtų studentams įdomios. Gal parinkau tokias temas, kurios „turėtų" dominti studentus, tokiu būdu pati darydama tai, ko labai nemėgstu: kišti kas neįdomu. Tačiau dažnai patyriau, kas studentams nei šilta, nei šalta, jų tėvams ir seneliams buvo įdomu, aktualu ir diskutuotina. Pradėjau galvoti, kad turbūt nesupratau „Akademinių poršvaisčių" paskirties — tai esmėje nėra formatas jaunimo tarpusavio diskusijoms — tai buvo formatas vyresniems sužinoti, ką dalis jaunimo galvoja ir veikia. Tai nereiškia, kad jaunimas nediskutuoja, tik kad lietuviškas laikraštis nebūtinai yra priemonė, kuria jis nori pasinaudoti; gal jam yra kitų priimtimesnių forumų, kaip stovyklos, kursai, baliai ar 69-ta gatvė. Vis dėlto užrekordavimas savo idėjų viešai spaudoje privėrčia žmogų imti atsakomybę už jas ir pademonstruoja netuščią užsiangažavimą joms. Visi žinome, kad lengviau nesiimti atsakomybės ir formaliai neužsiangažuoti.

Galbūt aplamai mūsų pajėgumas lietuvių kalboje jau taip sumenkėjęs, kad daugelis studentų, kurie gal ir turėtų ką nors pasakyti, nebesugeba lietuviškai straipsnių parašyti. Juk labai dažnas atsakymas man, kai paprašau parašyti straipsnį, yra tas, kad jo ar jos lietuvių kalba labai bloga. Manau, kad tai galvosena, kuria beveik jau tikime arba bent pasitenkiname. Bet palaukite, laikraščiai turi redaktorius ir kalbos žinovus, kurie kalbos ir stiliaus klaidas gali pataisyti, o be to tėvai, šeštadieninės mokyklos, Pedagoginis lituanistikos institutas ir senminarai vis dėlto yra išmokę mus visai neblogai lietuvišką sakinį ar du sudėti.

Mano mėgstamiausias pasiaiškinimas, kodėl kas nors nerašys straipsnio, tai „jie nespausdins, jei aš parašysiu, kaip aš tikrai galvoju, o jei ir išspausdintų, įsivaizduok, kaip žmonės reaguos". Per visą laiką, kai aš redagavau šį skyrių, nebuvo nė karto cenzūros iš laikraščio redaktorių. Jei buvo cenzūros, tai ji buvo mūsų pačių, vidinė. O žmonių reakcijos? Taip, sutikčiau, kad karts nuo karto lietuvių reakcijos galėtų būti priskirtos į kategoriją — „ne iš šio pasaulio". Aplamai, tačiau, padėtis ne tokia, kokią mes mėgstame nupiešti. Iš tikrųjų, dauguma idėjų, kurios (kaip mums atrodo) šokiruos pasaulį — arba bent lietuvius arba bent vyresnius lietuvius — nieko taip jau nešokiruoja. Kokia pažangi būtų mūsų visuomenė, jei ji iš tikrųjų turėtų tiek šoko vertų idėjų! Pažvelkime, kaip mes su savo lietuviškąja visuomene santykiaujame: manau, kad jei daugiau pasitikėtume ja ji mus dažniau nustebintų; jei kartais ji be reikalo šaukia ir klykia, geriausiai tatai ignoruoti, o ne šaukti ir klykti atgal; jei ji ką nors neprotingai pasirenka, anksčiau ar vėliau ji tai supras (tik kad tai nebūtų per vėlai). Kokius mus lietuvių visuomenė užaugino? O kokią lietuvių visuomenę mes sukursime? Ar mes atsisakysime teisės ar privilegijos ją kurti?

Bebaigdama noriu užsiminti ir apie redagavimo džiaugsmus: straipsnis, kurio net nereikėjo „užsakyti"; komentaras, kad įdomus numeris; kolegos, kuriais žinai, jog gali pasitikėti, kai tikrai esi bėdoje; pasitenkinimas, kad kas naujo buvo padiskutuota; prikalbėjimas nerašančio parašyti; žinia, kad kas nors skaito šį skyrių...

Draugai, nebereikės bijoti, kad aš prašysiu iš jūsų straipsnio. Visiems savo bendrabarbiams (suskaičiavau, kad jų buvo maždaug 70) didelis ačiū. Atleiskite, kad kartais ant greitųjų kreipiausi į jus, prašydama medžiagos, Dalis mano redagavimo filosofijos — gerai redaguoju, kai pačiai nereikia prirašyti puslapį, o surandu norinčių (arba bent sutinkančių) jį pripildyti. O fotografams galiu pasakyti, kad sutinku su posakiu: nuotraukos vertos daug (kartais net tūkstančio) žodžių.

Man malonu „Akademinių prošvaisčių" redagavimą perduoti į patikimas rankas — Rūtai Stroputei. Rūtai linkiu entuziazmo, daug kooperatyvių bendradarbių, tikrovės supratimo, ištvermės ir drąsos.

Ginta Remeikytė

Į SEMINARĄ!

Vienuoliktasis Lituanistikos seminaras įvyks 1984 m. rugpjūčio 5-19 d. Ohio valstijoje, JAV. Jis skiriamas vidurinį mokslą baigusiam, universitetinio lygio kursus lankyti pasirengusiam jaunimui, kuris laisvai kalba, rašo ir skaito lietuviškai. Ypač skatinami dalyvauti studentai ir aukštąjį mokslą baigusieji, jaunesniosios kartos profesionalai, neseniai šeimas sukūrę išeivijos lietuviai.

Per pastaruosius dešimt metų seminaruose pateikta 42 skirtingi kursai, įskaitant lietuvių kalbos gramatikos pagrindus, kalbos kultūrą, kirčiavimą, fonologiją, rašybą, vertimų mokslą, lietuvių prozą, poeziją, literatūros semiotiką, kritiką, lietuvių mitologiją, proistorę, senosios Lietuvos valstybės istoriją, tautinį atgimimą, dvidešimtojo amžiaus Lietuvos politinę, ekonominę ir socialinę raidą, fizinę aplinką, lietuvių kultūros istoriją ir daug kitų.

Seminaruose yra dėstę 25 lektoriai, jų tarpe lingvistai, literatai, rašytojai, archeologai, istorikai, sociologai, ekologijos, ekonomikos bei politinių mokslų specialistai. Daugumas dėsto JAV bei Kanados aukštosiose mokyklose. Seminarams jie skiria laisvalaikį ir negauna finansinio atlyginimo.

Vienuoliktojo seminaro programa skirstoma į tris pagrindines sritis: lietuvių kalbą, literatūrą ir istoriją. Dalyviai rinksis iš 12 kursų ir privalės lankyti mažiausiai keturis, bent po vieną iš minėtų sričių.

Seminaro metu veiks biblioteka bei knygynas, kur bus galima įsigyti kursams vadovėlius ir kitus leidinius. Vakarais numatytos įvairios programos, bet daugiausia laiko bus skiriama studijoms.

Seminaras įvyks „Loyola of the Lakes" amerikiečių jėzuitų rekolekcijų namuose, netoli Akrono miesto. Vieta nuošali, bet lengvai pasiekiama sausumos ir oro keliais. Namai aprūpinti visais bendrabučio patogumais.

Seminaro mokestis vienam asmeniui yra 310 JAV dol. Tai įskaito maistą, patalynę, kai kurias mokymosi priemones ir registracijos mokestį. Dėl finansinių sunkumų negalį užsimokėti mokesčio asmeniškai kreipiasi į stipendijų fondus (sąrašas gale). Pilnas mokestis turi būti sumokėtas pirmąją seminaro dieną, nepaisant susitarimo su fondais.

Seminarui registruojamasi visom dviem savaitėm, pasiunčiant užpildytą anketą ir 30 JAV dol. registracijos mokestį Seminaro komisijai. Dalyvių skaičius ribojamas 35. Pirmenybė suteikiama tiems, kurių anketos pirma pasiekia Seminaro komisiją. Susidarius didesniam interesantų skaičiui, likusieji įrašomi į laukiančiųjų sąrašą, jeigu to pageidauja anketoje. Dalyviams pasiunčiamas priėmimo patvirtinimas ir „Seminaro vadovas", kuriame plačiau pranešama apie eigą, tvarką ir t.t.

Lituanistikos seminaras yra Illinois valstijoje inkorporuotas pelno nesiekiantis vienetas, veikiantis Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos ryčių centro apimtyje. Seminaro direktorių tarybą sudaro Rita Bureikaitė (PLJS valdybos atstovė), Rita Dapkutė (Seminaro studentų rinkta atstovė), Rima Janulevičiūtė (Pedagoginio lituanistikos instituto atstovė), Violeta Kelertienė (Seminaro lektorių rinkta atstovė), Linas Simonaitis (Seminaro studentų rinktas atstovas), Regina Stančikaitė (PLJS valdybos atstovė) ir Juozas Vaišnys, S.J. (Seminaro lektorių rinktas atstovas). Ruošos darbus atlieka komisija, kuriai vadovauja Mindaugas Pleškys. Kiti nariai: Gintaras Aukštuolis, Rūta Nainytė-Sušinskienė, Emilija ir Romas Sakadolskiai. Korespondenciniai nariai: Rasa Kaminskaitė-Avižienienė, Linas Rimkus ir Vaiva Vėbraitė.

KURSAI

LIETUVIŲ KALBA

Gramatikos pradmenys — Mykolas Drunga.

Trumpa, bet intensyvi morfologijos (kalbos dalių mokslo) ir sintaksės (sakinio dalių mokslo) apžvalga. Daug pratimų. Tikslas — išmokyti kursantą parašyti ir išnagrinėti taisyklingą lietuvišką sakinį.

Lietuvių kalbos kultūra — Juozas Vaišnys, S.J.

Taisyklinga rašyba ir skyryba. Nevartotini žodžiai ir posakiai. Linksnių, prielinksnių ir priešdėlių vartojimo klaidos. Dažniau pasitaikančių kirčiavimo klaidų taisymas. Dėstymo metodas: įvairūs rašomieji darbai; tų darbų nagrinėjimas ir taisymas klasėje, nurodant svarbiausias rašybos ir skyrybos taisykles.

Lietuvių kalbos kirčiavimas — Antanas Klimas.

Pagrindiniai lietuvių kalbos kirčiavimo principai; kirtis, priegaidė; daiktavardžių, būdvardžių, veiksmažodžių ir kitų kalbos dalių kirčiavimas. Kirčiavimo pratimai žodžiu ir raštu.

Logika, retorika, iškalba — Mykolas Drunga.

Nuoseklios, efektyvios ir stilingos komunikacijos lietuvių kalba teorija ir praktika. Nagrinėsime pavyzdingus ir nepavyzdingus tekstus iš lietuvių literatūros ir spaudos, rašysime ir kritikuosime vieni kitų rašinius, pratinsimės viešojo kalbėjimo. Kursas skiriamas pažangesniems klausytojams (arba išklausiusiems „Lietuvių kalbos kultūros" kursą).

Lietuvių kalbos tarimo pratybos — Antanas Klimas.

Įvadinės paskaitos skiriamos susipažinti su garsų mokslu, ypač su bendrinės lietuvių kalbos tarimo principais. Po šių įvadinių paskaitų bus dirbama individualiai, naudojantis magnetofonu ir kitomis pagalbinėmis priemonėmis. Svarbiausias kurso tikslas: geras, aiškus bendrinės lietuvių kalbos tarimas, stengiantis atsikratyti kitų kalbų įtakos. Dėl laiko bus tariamasi su lektoriumi ir jo talkininkais.

Meninio vertimo praktika — Violeta Kelertienė.

Individualus literatūrinių tekstų vertimas, analizė ir problemų formulavimas bei aptarimas grupėje. Sudaromos sąlygos versti iš lietuvių kalbos į anglų kalbą, arba iš kitų kalbų (anglų, vokiečių, prancūzų ir ispanų) į lietuvių kalbą, naudojantis atsivežta medžiaga. Registracijos anketoje pažymima iš kurios kalbos norima versti. Kursas skiriamas „Meninio vertimo mokslo ir praktikos" veteranams bei savarankiškiems vertėjams. Lektorės sutikimas reikalingas. Vertėjų būrelis rinksis sutartu laiku.

LIETUVIŲ LITERATŪRA

Lietuvių drama — Ilona Maziliauskienė.

Lietuvių dramos žanro apžvalga ir paskirų veikalų nagrinėjimas paskaitomis ir diskusijomis. Bus nagrinėjamos šios dramos: Algirdo Landsbergio „Penki stulpai turgaus aikštėje", Balio Sruogos „Milžino paunksmė", Juozo Grušo „Meilė, džiazas ir velnias", Kosto Ostrausko „Gundymai" ir Kazio Sajos „Mamutų medžioklė".

Lietuvių išeivijos poezija — Rimvydas Šilbajoris.

Susipažinimas su lietuvių išeivijos poezija nuo Antrojo pasaulinio karo laikų iki šiandien. Numatyta aptarti šių poetų kūryba: Jono Aisčio, Kazio Bradūno, Bernardo Brazdžionio, Leono Lėto, Algimanto Mackaus, Jono Meko, Henriko Nagio, Alfonso Nykos-Niliūno, Henriko Radausko, Liūnės Sutemos, Tomo Venclovos ir Aldonos Veščiūnaitės.

Šiuolaikinė proza Lietuvoje — Violeta Kelertienė.

Nauji posūkiai ir bandymai žanro ilgesnėse formose, tematiniai ir formaliniai aspektai: psichologinis komponavimo principas, žaidimas ant tikrovės ir fantazijos ribos, sąlygiškumas, įvairios pasakojimo formos. Bus nagrinėjamos šios apysakos: Juozo Apučio „Rudenio žolė", Ramūno Klimo „Eksprompatas vogtai gitarai", Vidmantės Jasukaitytės „Baladė apie Brukšdvario panelę", „Stebuklinga patvorių žolė", ir „Baladė apie prosenelę Malviną", Sauliaus Tomo Kondroto „Kabantis namas" ir Petro Venclovos „Akvariumas".

LIETUVIŲ ISTORIJA

Lietuvių kultūros istorija — Vytautas Kavolis.

Lietuvių kultūra, ypač 1883-1983 m. laikotarpyje, kaip kintanti pasaulio ir veiklos pasaulyje interpretacijų sistema. Penkių to laikotarpio periodų kultūrinės įtampos ir alternatyvūs jų sprendimai. Sąmoningumo plotmių — žmogaus santykio su savimi, su kitais, su gamta, su istorija ir su transcendencija kitimai. Lietuvių moralinės vaizduotės evoliucija. Kultūros kritika.

Lietuvos nepriklausomybės metai, 1918-1940 — Saulius Sužiedėlis.

Apibendrintas Lietuvos nepriklausomos valstybės vaizdas: nepriklausomybės atgavimas, valstybės steigimas ir bendras tų metų Lietuvos politinis, socialinis, ekonominis ir kultūrinis vystymasis. Smulkiau analizuojama Lietuvos užsienio politika, ypač ryšiai su kaimyninėmis valstybėmis iki 1939 m., visuomeninis vystymasis ir politinė struktūra. Bus bandoma palyginti to meto Lietuvos istoriją su kitų Rytų Europos valstybių vystymosi raida, rasti tapatumus ir skirtumus.

Lietuvos nepriklausomybės pradimas — Leonas Sabaliūnas.

Įvadinė politinės santvarkos apžvalga. Užsienio politikos nesekmės karo pavojaus aplinkoje. Politinės išorinių smūgių pasėkos. Nepriklausomybės galas: rusų-vokiečių sąmokslas; Antrojo pasaulinio karo pradžia bei eiga; Sovietų Sąjungos pergalė, įtakos sferų plėtimas ir naujų teritorijų užgrobimai. Pabaigai — tautinio pasipriešinimo apmatai.

STIPENDIJŲ FONDAI

JAV ir Kanadoje veikia įvairios lietuvių institucijos, į kurias galima kreiptis stipendijų. Kiekviena turi savo taisykles, kurias sužinoti reikia kreiptis tiesiogiai. Prašymai turi būti pateikti asmeniškai.

Lietuvių Fondas
3001 West 59th Street
Chicago, IL 60629 USA

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės
Švietimo komisija
5620 South Claremont
Chicago, IL 60636 USA

Vydūno jaunimo fondas
Vytautas Mikūnas
3425 West 73 Street
Chicago, IL 60629 USA

Kanados Lietuvių fondas
1573 Bloor St., W.
Toronto, Ontario,
Canada M6J 3E1

A. ir T. Koyelaičių stipendijų
fondo komisija
1573 Bloor St., W.
Toronto, Ontario,
Canada M6J 3E1

Ateities šalpos fondas
% Dr. Vacys Šaulys
2639 West 86th Street
Chicago, IL 60652 USA

Labdara
Toronto lietuvių namų
švietimo fondas
1573 Bloor St., W.
Toronto, Ontario,
Canada M6J 3E1

Norintys dalyvauti prašomi dėl registracijos anketos kreiptis šiuo adresu:

PLJS Ryšių centras
Seminarų komisija
5620 S. Claremont Ave.
Chicago, IL 60636

AKADEMIKŲ SUKAKTUVINĖ STOVYKLA

Šių metų spalio mėn. sueina 60 m. nuo Akademinio skautų sąjūdžio įsikūrimo. Tai sukakčiai gražiau paminėti yra ruošiama speciali akademija, parodos ir kitos įvairios programos dalys. Vasaros metu bus ruošiama ir stovykla, kuri bus dalis visų šios sukakties įvykių. Stovykla vyks gražioj, ramioj Dainavos stovyklavietėj, Michigano valstijoje, nuo rugp. 19-26 d. Stovyklos vardas — „Mūsų vytis" — pagal akademikų leidžiamą žurnalą, o viršininke sutiko būti fil. Dalia Petreikytė, kuri labai gražiai vadovavo akademikų skautų pastovyklei praėjusioje jubiliejinėje stovykloje.

Ir stovyklos programos komitetas jau derina paskaitininkus ir kviečia visus akademikus į talką kokiu nors būdu, ar tai būtų su mažu pasiūlymu ar gal tik vienu pasakytu žodžiu — visos mintys ir idėjos bus priimtos. Šiame komitete daug dirba ir vargsta fil. Ramūnas Vidžiūnas, fil. Dalia Petreikytė, fil. Svajonė Kerelytė, fil. Ramunė Lukienė ir fil. Rita Likanderytė. Programa atrodo įvairi, pilna ir bus visiems ką veikti ir kuo nors prisidėti.

Planuojama stovykloje turėti skirtingas kiekvienos dienos temas, kurias koordinuotų vienas asmuo atskirai dienai. Tokiu būdu daugiau žmonių galės prisidėti prie stovyklinio planavimo ir vienam žmogui nereikės viskuo rūpintis.

Pirmadienį be pagrindinių susipažinimų bus fuksų diena. Kandidatės ir junjorai pasiruoškite — lauksime iš jūsų pasirodymų tą dieną. Juk reikės pažiūrėti, kokie bus ateinančių valdybų pirmininkai. Nebijokite — per daug neprigąsdinsim.

Antradienis — tai bočių pagonių diena. Sios dienos tema bus suderinta su mitologija ir lietuvių mitologijos skirtybėmis ar panašumais su graikų ar romėnų mitologija; bus aptarti pagonių dievai ir jų ypatybės, o vakarą užbaigsime smagiu dievų balium, kur visi turės senoviškai, pagal ano meto dievus, apsirengti. Prie šios dienos paskaitų prisidėtų prof. Jonas Balys ir Elenutė Bradūnaitė, du šios srities specialistai.

Trečiadienis bus gamtos diena, pradedant baidarių iškyla ir baigiant naktiniais žaidimais. Atvykę į nurodytą iškylavietę, klausysimės fil. Jono Dainausko gamtos atpažinimo ir vaistinių žolių (herbs) mokslo, o vėliau simpoziumo, kuriame dalyvaus vyresnės ir jaunesnės kartos atstovai ir pasidalins mintimis apie veiklą, veikimą ir veiklos sąlygas. Vakarą užbigsime jau minėtais naktiniais žaidimais, kuriuose visi turės progos parodyti savo atletinius sugebėjimus.

Ketvirtadienį šiek tiek rimtesnė tema — tai šv. Kazimiero diena. Ta diena bus skirta mūsų šventajam paminėti — bus paskaita ir diskusijos apie šv. Kazimierą iš įvairių pusių: iš istorinės pusės, ar šv. Kazimieras priklausė lietuviams, ar jis buvo lenkų šventasis; ir iš religinės — jo gyvenimas žemėje ir jo daromi stebuklai, jam mirus. Šias temas sutiko nagrinėti Dovas Šaulys ir kun. Jonas Kubilius iš Montrealio.

60 metų veiklos jubiliejų švenčiant, jau stovykloj bus pradėta tą sukaktį paminėti. Penktadienį bus įsikūrimo paskaitos ir šventės pradžia, formali vakarienė, prisiminimų vakaras, kuriame bus rodomi fil. Peniko ir fil. Rasučio filmai, bus išstatyta foto paroda, bus net ir studentiškas laužas, per kurį išmoksime senas ir dažnai negirdėtas (bent jaunesniems) studentiškas dainas. Fil. Ramutė Plioplytė sutiko padėti suruošti studentiškų dainų dainorėlį.

Šeštadienį jau bus atvykę visi savaitgalio svečiai, tai po pietų bus skyrių sueigos ir A.S.S. suvažiavimas, kurį praves A.S.S. pirmininkas fil. dr. Raimundas Strikas. Iš ryto bus paskaitos apie dabartinę Lietuvą, apie inforamcijų perdavimą kitiems, apie Amerikos valstybės mintis dėl Lietuvos padėties ir apie darbą Washingtone „Amerikos balse". Šias temas mums pristatys Gintė Damušytė, Rasa Razgaitienė, Linas Kojelis ir Linas Rimkus. Vakare bus didysis laužas su dainomis, šūkiais ir pasirodymais. Sekmadienį jau visi bus pavargę ir skirstysis po įvairius miestus. Bus šv. Mišios, uždarymas ir atsisveikinimas.

Kaip matote — stovyklos programa pilna ir įdomi, reikia tik, kad daug A.S.S. šeimos narių dalyvautų. Bus paskaitos ir pasirodymai, suvažiavimai ir susipažinimai, fuksai ir formali vakarienė, sueigos ir simpoziumai, dorybių ir turbūt nemažai nedorybių. Taigi nepamirškite dalyvauti akademikų stovykloj ir paraginkit ir kitus seniai nematytus akademikus čia dalyvauti. Juk stovyklos programa negalės įvykti, jeigu nebus dalyvių, o kuo daugiau bus stovyklautojų, tuo linksmiau bus stovyklauti. Stovyklos mokestis irgi nėra baisus — visai savaitei, įskaitant nakvynę ir maistą, yra šitoks: filisteriams 15 dol. dienai (105 dol. savaitei), studentams 12.50 dol. dienai (87.50 dol. savaitei), vaikai iki 5 metų stovyklauja be mokesčio, o iki 14 metų moka 7 dol. dienai (49 dol. savaitei). Registracijos mokestis 10 dol. — negrąžinamas. Nors jau stovyklos registracija turėjo baigtis, bet nedelsdami siųskite registracijos mokestį Svajonei Kerelytei, 2 Norton Dr., Lemont, IL 60439 arba skambinkite Ramunei Lukienei dėl tolimesnių žinių 1-312-422-4288. Vėliau bus pranešta ir tiksli stovyklos dienotvarkė.

Tikimės, kad į šią stovyklą suvažiuos visi ir jauni, ir seni, ir kandidatės bei tikrosios narės, ir junjorai bei senjorai, ir ne tik A.S.S. nariai ir jų svečiai iš Chicagos, Clevelando ir Detroito, bet ir iš toliau — Kanados, Los Angeles, Bostono, Washingtono. Tad iki malonaus pasimatymo už poros savaičių šioj šaunioj akademikų stovykloj.

Ad Meliorem!
fil. Rita Likanderytė

Marijonų kapitulos nariai specialioje audiencijoje pas Šventą Tėvą Joną Paulių II. Jo dešinėje — generalinis vyresnysis kun. F. Grabowski, kairėje — generalinio vyresniojo asistentas kun. D. Petraitis, jam kalba Amerikos marijonų provincijokas kun. V. Rimšelis.

PO MARIJONŲ VIENUOLIJOS KAPITULOS

Po Vatikano II Bažnyčios suvažiavimo visoms vienuolijoms buvo įsakyta pertvarkyti savo konstitucijas ir pritaikyti savo gyvenimo būdą pagal Vatikano II nuostatus. Visoje katalikų Bažnyčioje prasidėjo vadinamas prisitaikymas prie laiko ir žmonių besikeičiančių gyvenimo sąlygų. Vatikano II suvažiavimui prasidėjus, prasidėjo Bažnyčioje bandomasis laikotarpis. Bažnyčioje nepasikeitė jos mokslas ir tikėjimas. Tikinčiųjų bendruomenė išpažįsta tą patį Kristaus mokslą ir jo Evangeliją, bet pasikeitė išorinės liturginės formos. Bandomajame laikotarpyje buvo paliestos auklėjimo įstaigos. Kunigų seminarijose sustiprinta Šv. Rašto studijos, įvesta daug naujų pastoracinių, praktinių dalykų. Klerikai turi dirbti ligoninėse, prieglaudose, turi įsijungti ir atlikti praktiką parapijos darbuose. Pakeista visa Bažnyčios liturgija, kurios paskirtis yra liudyti išoriniais ženklais gyvojo Kristaus buvimą jo įsteigtoje Bažnyčioje. Visi tie pakeitimai ir prisitaikymo prie naujų laiko sąlygų bandymai ypatingai palietė vienuolijas.

Minėtas bandymų laikotarpis Bažnyčioje užsibaigė su naujo Bažnyčios teisyno paskelbimu 1983 m. Vienuolių konstitucijos turi dabar prisitaikyti prie naujų Bažnyčios kanonų. Iš čia seka jau galutinis konstitucijų formulavimas.

Marijonų vienuolijos konstitucija, kurią paruošė garbingasis Dievo Tarnas arkivysk. Jurgis Matulaitis ir kuri buvo Bažnyčios patvirtinta 1930 m., yra labai moderni ir atitinka Vatikano II dvasią. Vis dėlto pagal Bažnyčios reikalavimus turėjo ji būti perredaguota ir pritaikyta prie naujojo kanonų kodekso nuostatų.

Marijonų vienuolijos konstitucijos pertvarkymas prasidėjo 1969 m. Tada prasidėjo laikotarpis įvairių suvažiavimų ir pasitarimų. Buvo sudarytos laikinės konstitucijos, išėjo net dvi naujos laidos. Dabar galutiniam paruošimui buvo sušaukta ypatinga vadinama generalinė kapitula.

Laisvųjų kraštų provincijos išrinko savo delegatus. Šv. Kazimiero provincijos generalinėje kapituloje dalyvavo keturi atstovai: kun. V. Rimšelis, kun. A. Naudžiūnas, kun. J. Duoba ir kun. J. Šaulys. Iš Australijos buvo atvykęs kun. A. Spurgis. Iš Anglijos negalėjo atvykti kun. J. Sakevčius ir kun. S. Matulis dėl pastoracinių darbų, kurių jie negalėjo apleisti. Romos name dirbantieji vienuolijos kurijoje suvažiavime dalyvavo kun. D. Petraitis ir kun. J. Vaišnora. Suvažiavime delegatų buvo 27. Posėdžiai prasidėjo birželio 4 d. ir kapitula baigėsi tik liepos 6 d. su audiencija pas Šv. Tėvą.

Tą dieną popiežius turėjo daug audiencijų. Jautėsi, kad jis yra pavargęs. Generolas Šv. Tėvą pasveikino iš paruošto lotyniško teksto, kuriame buvo išdėstytas vienuolijos suvažiavimo tikslas ir jos ryšys su Šv. Sostu. Šv. Tėvas atskė taip pat iš rašto, paruošto lotynų kalboje. Paskui prasidėjo privatūs pasikalbėjimai. Šv. Tėvas daug klausinėjo apie vienuolijos būklę Lietuvoje ir Latvijoje. Lietuvoje ir Latvijoje visos vienuolijos uždarytos, ir apie jų veiklą beveik nieko nežinome. Iš pasikalbėjimo atrodė, kad Šv. Tėvas lietuvių reikalais labai domisi. Prisimenant audiencijas, buvusias prieš Paulių Joną II, ir palyginant jas su dabartinėmis, jauti labai didelį skirtumą. Dabartinis Šv. Tėvas atrodo visais atžvilgiais mums prielankus ir jauti, kad jis yra mums labai artimas žmogus.

Vaikams reikia pavyzdžio, ne kritikos. *J. Jourbet*

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1984 m.

1 SAVAITĖS KELIONĖS
(Maskva, Vilnius, Maskva)

	Chicago	New York
Birželio 10; Birželio 17;		
Liepos 22 ir Rugpjūčio 19 . . .	$1530.00	$1360.00
Rugsėjo 23 ir Spalio 07	$1310.00	$1140.00

2 SAVAIČIŲ KELIONĖS
(Maskva, Vilnius, Ryga, Maskva)

Gegužės 13 — Gegužės 27 . .	$1485.00	$1315.00
Liepos 09 — Liepos 23	$1800.00	$1600.00
Rugsėjo 17 — Rugsėjo 30 . . .	$1527.00	$1315.00
Rugpjūčio 05 (su Roma) . . .	$2050.00	$1880.00

Registracija, informacija ir brošiūros:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Tel. (312) 238-9787

midland federal
Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki $100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

FSLIC

EQUAL HOUSING LENDER

CLASSIFIED GUIDE

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

FOR RENT — 2 bedroom heated apt. No pets. $300 mon. Near 72nd & Artesian. **436-7600,** evenings **925-5110**

IŠNUOM. naujai dekoruotas butas pirmame aukšte, 71-os ir Mozart apyl. 5 kamb. (2 miegami). Tik suaugusiems. Skambint po 4-os val. popiet (angliškai) **tel. 585-6481.**

HELP WANTED

Accounts Receivable – Inventory Clerk

Position requires individual who is an early riser, enjoys figures and is attentive to detail.

Previous bookkeeping and/or computer experience necessary but not mandatory.

Call George – 226-7805

Crosby's Blueberries

Open 8 A.M. to 6 P.M. daily
Take 1-94 to first Michigan exit (M-239), right 1½ miles to 1000-N, right 1 mile to Crosby's.

Tel. 219-326-8712

OWNER OPERATOR
Must own tractor. We have plenty of business for ambitious truck drivers.
Call — 284-3766

MISCELLANEOUS

SOPHIE BARCUS
RADIO SEIMOS VALANDOS

Lietuvių kalba šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Transliuojame iš nuosavos studijos Marquette Pk., vedėja Aldona Daukus.

7139 S. Maplewood Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 778-1543

KURIAM GALUI MOKĖT DAUGIAU?
PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYSITE NUO $300 IKI $1,000

BALZEKAS MOTOR SALES
CHRYSLER • LeBARON
PLYMOUTH • K CARS
"U WILL LIKE US"
4030 ARCHER — 847-1515

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmad. ir ketvirtad. vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Tel. — PRospect 6-8998

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA
VI tomas. Pogrindžio leidinys

Šis tomas paskirtas Kronikos 10 metų sukakčiai paminėti. 688 psl., kieti viršeliai. Viršelis ir iliustracijos — seselės Mercedės. Išleido Lietuvos kronikos sąjunga, 6825 So. Talman Ave., Chicago, IL. Spausdino Kingsport Press, Kingsport, Tennesee 1983 m. Kaina su persiuntimu $8.50.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

STASYS ŠAKINIS
LIETUVIS DAZYTOJAS
Dažo namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Skambint 927-9107

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis į Hermaną Dečkį
Tel. 585-6624- po 5 val. vakaro
Kalbėti lietuviškai

Pensininkams auto apdrauda
Amžius 62 iki 80 metų
PUSMEČIUI
$126.00 Chicagoje
$97.00
Ciceroje
(15/30/10/UM)
6529 So. Kedzie Avenue
J. BACEVIČIUS — 778-2233

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
4514 S. Talman Ave. 927-3559
KLAUDIJUS PUMPUTIS

WAGNER and SONS
TYPEWRITERS AND ADDING MACHINES
Nuomoja, Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas.
5610 S. Pulaski Rd., Chicago
PHONE — 581-4111

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

REAL ESTATE

LEMONTO PRIEMIESTYJE
prie 118-tos ir Center Drive savininkas parduoda už žemą kainą 5 metų senumo gražų namą. 3 miegamieji, 3 vonios, rūsys. 2 maš. garažas. 100 x 174 p. sklypas. Skambinkite (lietuviškai) **tel. 257-5895.**

LOCKPORT, ILL. Parduodamas 3-jų miegamų mūr namas ant kalvos. Įrengtas rūsys, su baru. 2 maš. garažas. 2 akrų sklypas su pušimis ir vaismedžiais. **Skamb. 815—838-4290**

Lemonte, prie Derby Rd., savininkas dėl senatvės, skubiai parduoda namą su 6 akrų sklypu. Šildomas elektra, nuosavas šulinys, vandentiekis ir kanalizacijos įrengimai. Daug medžių ir krūmų. **Skamb. (312) 257-2959**

Savininkas parduoda 22 metų senumo bungalo Brighton Parke arti bažnyčios. **Skambint iki 4 val. popiet tel. 523-6423.**

Savininkas parduoda 2 tuščius kampinius sklypus priešais Midway aerodromo ant 63-čios gatvės, 4900 į vakarus. **Skambint 927-5140.**

MISCELLANEOUS

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.
ŠERAPINAS — Tel. 636-2960

FASHION CARPETS
KILIMAI
LIETUVIŲ PREKYBA
3304 W. 63 St. — Tel. 778-9064

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
NEDAS, 4059 Archer Avenue
Chicago, IL 60632 Tel. 927-5980

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
Tel. GA 4-8654
3208½ W. 95th Street

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir aškuojame visų rūšių grindis
BUBNYS
Tel. — RE 7-5168

MOVING
ŠERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Tel. — WA 5-8063

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4250 S. Maplewood — Tel. 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos, Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai
PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

PLATINKITE "DRAUGĄ".

PROGOS — OPPORTUNITIES

CROSBY'S BLUEBERRY ACRES FOR SALE.
30+ acres — 12 acres bushes.
Summer business La Porte area.
Tel. 219—326-8712

REAL ESTATE

MICHIANA, MICHIGAN
FOR SALE BY OWNER
3 bedroom ranch home — full basement, 2 baths, Central Air, fireplace, double lot, one block from Lake Michigan. Appliances stay. $69,500.
Phone 616—469-5908 evenings

BY OWNER. Beautiful house. Everything finished. Near Archer and Austin. **Call 767-5125.**

12 BUTŲ
9 po 4 kambarių ir 3 po 2½. Gerai išlaikytas namas. South Shore apyl. į pietus už 73-čios. Kaina — 2½ x nuomų. **Skambint 773-9363.**

25-acre farm with nice home, 4 bedrooms, living rm.-dinette, family rm. and kitchen with appliances. Large barn, 2 chicken houses, 2 car garage. Large fish pond. Property has 1500 ft. road frontage. Located in Hamilton, near Saugatuck, halfway between Union Pier & Grand Rapids, MI. Call Owner tel. **616—751-5398** or Agent **616—561-8011.**

62 ir Francisco — 3-jų miegamų bungalo. 2 vonios. Tik naujai atremontuotas. Centr. oro vėsinimas. 2 maš. garažas. Prašo $51,000.

71 ir Christiana — 4 miegamų mūr. rezidencija. Įrengtas rūsys. Garažas. $65,000.

109 ir Homan — 3-jų miegamų mūro namas. Formalus valgomasis. Centr. oro vėsinimas. Pilnas rūsys. Platus lotas. Garažas. $69,900.

59 ir Kedvale — 26 metų senumo 2-jų butų mūro pastatas. 3 miegami apačioj ir 2 viršuj. Puikiai išlaikytas. Tik $94,500.

71 ir Sawyer — 9 butai. 20 metų senumo mūrinis puikiai išlaikytas pastatas. Įmokėti 20%. Kaina tik 6½ karto metinių pajamų.

Taip pat turime Condominiums — mieste ir priemiesčiuose.

Dėl informacijos skambinkite BUDRAIČIUI.

BUDRAITIS REALTY
TEL. — 767-0600

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimas
BELL REALTY
J. BACEVICIUS
6259 S. Kedzie Ave. — 778-2233

Atdara apžiūrėjimui sekmadienį nuo 1 iki 4 val. popiet

3818 W. 63 Place — 3-jų miegamų mūr. namas. Modern. virtuvė ir vonia. 50 p. sklypas. Įrengtas rūsys, su baru. 2 maš. garažas. Reikmenys. Labai švarus. Tik $51,900.

3641 W. 68 Place — 6 kamb. mūr. namas. Įrengtas rūsys. 2 maš. garažas. Centr. oro vėsinimas. Tik $54,500.

3638 W. 64 Place — 6 kamb. mūr. 3 dideli miegami. 1½ vonios. 2 maš. garažas. Pilnas rūsys. Tik $55,900.

5057 S. Knox — Archer ir Knox
Naujas 3-jų butų, po 3 miegamus ir 1½ vonios, ir 2-jų miegamų butas rūsy — "garden apt.". Atskiri šildymai. Specialiai žemos palūkanos. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Nemokamam namo įvertinimui ir greitam pardavimui skambinkit

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

Remkite tuos verslininkus, kurie skelbiasi dien. „Drauge".

MŪSŲ KOLONIJOS

Hartfordas, Conn.

RAMOVĖNŲ IŠKYLA JONO RIMŠOS VASARVIETĖJE

Gegužės mėn. ramovėnų susirinkime ir vėliau valdybos posėdyje buvo svarstoma surengti skyriaus narių, jų šeimų ir ramovėnų kviestų svečių šeimyninę išvyką. Buvo ieškoma vietos, kas nėra lengva gauti nedideliam būreliui. Kainuoja. Iš turimų kasoje pinigų visi nori juos panaudoti lietuviškai veiklai paremti. Sprendžiant šį klausimą, ramovėnas Jonas Rimša, kaip visuomet tylus, ramus, prašo balso: „Aš siūlau daryti iškylą mano vasarvietėje. Ji yra prie jūros Wachhill vietovėje, R.I. Iš Hartfordo viena valanda kelio. Nebus kas ypatingo, sako Jonas, bet vietos užteks ir iš mano „Soni Hill" vietos po suaugusiais medžiais galėsime pailsėti, praleisti gražiai laiką ir pasigėrėti jūros bangomis. Vieta nekainuos". Daugumas žinojome, kad vieta iškili. Sutinkame. Klausimas kelionės. „Aš apmoku už autobusą, maistą ir atsigaivinimą", tvirtai taria sprendimą nuoširdus Jonas.

Brželio 3 dieną po 9 val. r. šv. Mišių lietuvių parapijos bažnyčioje geroje nuotaikoje išvykstame į Wachhill vietovę.

Jono Rimšos „Soni Hill" penkių akrų, netoli jūros, vidutinis kalniukas papuoštas įvairiais medžiais. Namas ispanų „rančio" stiliaus akmens mūro statytas 1906 m., 38 kambariai. Nuo lietaus ar perdaug saulės yra kur pasislėpti. Šeimininkas kuklus, vaikštinėja, vaišina, prižiūri ar kam ko netrūksta. Svečių daugiau kaip 80

Jonas ne tik vaišingas, bet ir dosnus. Yra parėmęs lietuvių parapiją su 10,000, Lituanistinį institutą su 100. Lietuviška spauda taip pat jam nėra svetima. Biznio srityje tvirtai įsikūręs. Jis yra dalininkas Giuliano-Šagarino laidojimo namų, kur nelaimės atveju maloniai patarnauja, ypač lietuviams. Turi restoraną, kuriame dirba apie 50 tarnautojų. Čia tenka pastebėti, restorano vardas „Russian Lady". Kai rusai numušė Korėjos lėktuvą su 269 asmenimis, Jonas Rimša vardą „Russian" padengė Amerikos vėliava, o rusišką vodką išpylė į vandentiekį, atkreipė didelį susidomėjimą vietinės spaudos ir televizijos. Jis buvo pirmasis iš biznierių Hartforde, tuo būdu pareikšdamas protestą prieš rusų barbariškumą.

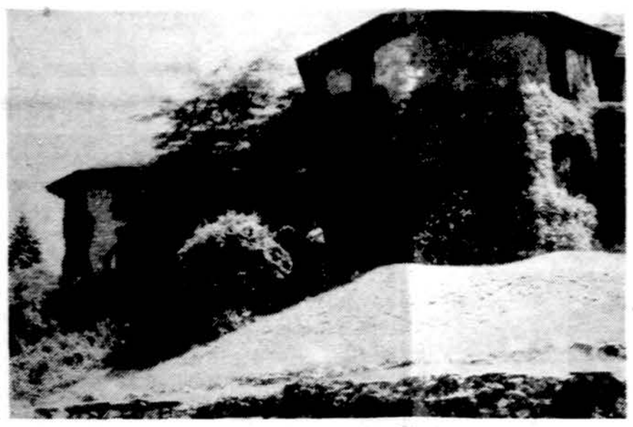

Hartfordo ramovėnai turėjo iškylą Wachhill, R.I., „Soni Hill" pilaitėje — vieta labai ideali.

Ramovėnai dėkingi Tau, Jonai, už vaišes ir gražiai praleistą laiką tavo vasarvietėje. Sėkmės ateičiai!

A. Maslauskas

Rimties valandėlei

(Atkelta iš 3 psl.)

Taigi nėra įmanoma moksliškai įrodyti ar vitalizmo teorija yra klaidinga ar ji teisinga. Kaip filosofinė tezė vitalizmas turi pagrindo, nes iki šiol niekam nepasisekė suvesti visas gyvybės apraiškas vien tik į fizikos ir chemijos pagrindinius dėsnius.

Krikščionių mokslui visiškai nesvarbu, kuri gyvybės problemos aiškinimo tezė yra tikresnė: mechanistinė ar vitalistinė. Vienas svarbus ir lemiamas dalykas yra tas, kad naujieji gyvybės tyrinėjimai priėjo išvadą, jog visa biologinė eiga yra dominuojama tvarkos ir tikslingumo dėsnių, kurie negalimi išaiškinti paprastu atsitiktinumu, o reikalauja įsikišimo dvasios, turinčios nepaprastą išmintį, transcendentinės, kuri viską tvarko ir valdo. Ar tas tikslingumas priklauso nuo išvidinio faktoriaus, ar visatos Kūrėjas to tikslo pasiekia pasinaudodamas fizikos ir chemijos dėsniais, kuriuos jis yra sukūręs, numatydamas biologinius procesus, tai yra filosofinis, o ne religinis-dogmatinis klausimas. Viena aišku, kad visatos, taigi ir gyvybės, procesų, kaip ir kokiu būdu jie reikštųsi, autorius yra pats Dievas Kūrėjas. Tikėjimas į Dievą nepriklauso nuo tam tikros pasaulio vizijos. Tikėjimas lygiai nepriklauso nuo įvairių gyvybės prigimties teorijų.

J. V.

LAIŠKAS

REIKIA KELTI BYLĄ!

Mūsų didelė silpnybė yra tame, kad mes esame per daug mandagūs, vis norime neišsišokti ir nekelti bangų. Tokia mūsų taktika privedė iki to, kad mes likome beveik nežinoma tautybė. Didelio tempo, triukšmo ir dangoraižių krašte mes paskęstame ir liekame nepastebėti. Geras pavyzdys yra tik ką praėjusi šokių šventė, rinkiminiais metais nesusilaukusi jokio, net lokalinio, politikų dėmesio. Mes esame per daug kuklūs ir mūsų šokiai per subtilūs, kad atkreiptų dėmesį. Tokiame triukšmo ir skubėjimo krašte blezdingėlė ar audėjėlė lieka nepastebėta ir nesuprasta. Nebent į savo repertuarus mes galėtumėme įvesti vėzdų ar kardų šokius, kad atkreipus į juos dėmesį.

Olimpiados boikotas ir taktika, davusi rezultatų ir atkreipusi į save dėmesį, net ne visos mūsų spaudos yra teigiamai vertinama. Vis tik iš tos veiklos mes galime pasimokyti, kad, norint atkreipti į save dėmesį, reikia būti „mažeikininkais" ar naudoti jų metodus.

Tenka konstatuoti, kad tarptautinis olimpiados komitetas ir Los Angeles miesto administracija parodė diskriminaciją pavergtų tautų atžvilgiu. Mūsų spaudoje teko skaityti: „sužinojusi, kad lietuvių, latvių, estų ir ukrainiečių tautos nebuvo pakviestos dalyvauti tarptautinės olimpiados atidarymo iškilmėse, nors tų tautų šio rajono šokių grupėms buvo pasiųstos registracijos anketos, nutarė pareikšti protestą ceremonijų organizatoriams". Gerai nežinant olimpinių taisyklių, sunku pasakyti, kiek su jomis buvo prasilenkta.

Tačiau Los Angeles miesto administracija labai aiškiai prasilenkė su savo teisėmis. Už tokią diskriminaciją Los Angeles miesto administracija turi būti traukiama į teismą. Stebint Amerikos gyvenimą, dar neteko pastebėti, kad už diskriminaciją ar įžeidimus kas nors rašytų protesto laiškus (tokie dalykai bent į viešumą nepatenka), tokiais atvejais yra keliamos bylos su finansiniais ieškiniais. Yra tūkstančiai priežasčių, už ką galima kelti finansinius ieškinius, prileiskime, kad kam nors sukėlė nemigą! Kuo didesnis ieškinys, tuo daugiau apie tokią bylą kalbama.

Man nerūpi tie finansiniai ieškiniai, bet jeigu turime progą išeiti į viešumą, tai neturime tos progos praleisti. Pagal kai kuriuos pasakymus, „reikia prisirišti šunį ir tuomet jį mušti". Pagal mane, Los Angeles miesto administracija ir galėtų būti tas „pririštas šuo".

Reikia naudoti metodus kitų jau išbandytus ir kurie yra sėkmingi. Kitos tautinės grupės rėkia ir rėkia organizuotai. Už tai į juos ir yra kreipiamas dėmesys. Niekas nekreipia dėmesio į tylinčius ar tik mandagiai protestuojančius.

Juozas Žygas

Nušluostyk vaikui ašaras, nes ilgi lietūs žydėjimui kenkia.

Jean Paul

Kas neturi vaikų, nežino kas yra meilė.

Petrarka

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujoj Anglijoj

Radijo programos sekmadieniais, vadovaujamos Stepono J. ir Valentinos Minkų, perduodamos nuo 8:00 iki 8:45 val. ryto per radijo stotį WLYN 1360 bangas AM, toj pačioj stoty.

Perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists-gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, MA 02127. Telef. — 266-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir rasite taipgi didelį pasirinkimą lietuviškų knygų, plokštelių, meno dovanų ir lietuviškų suvenerų. Krautuvė atidara kasdien ir šeštadieniais nuo 1:30 p.p. iki 6-tai val. vak. Sekmadieniais nuo 1-os iki 4-os val. popiet.

A. † A. ANICETAS ŠADAUSKAS

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėje.

Po ilgos ir skausmingos ligos mirė 1984 m. liepos 20 d., 12:30 val. ryto, sulaukęs 76 m. amžiaus.

Gimė Žemaitijoje.

Buvo vienas iš penkių Brolių Šadauskų Mažeikių Alaus bravaro savininkas.

Liūdintys liko žmona Birutė (Lukoševičiūtė), 2 sūnūs: Valdemaras ir Marius, duktė Dalia Cunningham, žentas dr. Bill, brolis Konstantinas su šeima Kolombijoje, seserys Natalija Navickienė ir Podencija Šadauskaitė Floridoje, brolienė Adelė su šeima, pusbrolis Alfonsas Dargis Rochesteryje, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas sekmadienį nuo 2 iki 9 val. vak. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71 Street. Laidotuvės įvyks pirmadienį, liepos 23 d. Iš koplyčios 9:45 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: ŽMONA, SŪNŪS, DUKTĖ ir ŽENTAS.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A. † A. ANTANINAI ŠULAITIENEI

mirus,

jos vyrą, mūsų dėdę VLADĄ, vaikus VYTAUTĄ su šeima, ANGELĘ su šeima ir seserį MARYTĘ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

ALDONA IR JUOZAS ŠULAIČIAI
DALIA IR EDMUNDAS REMIAI

A. † A.

Kpt. JUOZAS KULIKAUSKAS

prieš 12 metų iškeliavo amžinybėn, jo žmona

A. † A. VANDA,

L.D.K. Birutės dr jos narė, prieš 5 metus.

Jų mirties liūdnai sukakčiai paminėti, bus atnašaujamos šv. Mišios, sekmadienį, liepos 29 d., 11:15 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

Maloniai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus drauge su mumis pasimelsti už jų sielas.

Liūdesyje likę —

duktė Irena ir sūnus Vytautas su šeima.

P A D Ė K A

A. † A.

VLADAS KENSTAVIČIUS

Mūsų brangus vyras, tėvas, uošvis ir senelis mirė 1984 m. gegužės 27 dieną ir buvo palaidotas Švento Kazimiero kapinėse.

Dėkojame karsto nešėjams, sol. J. Vazneliui ir visiems, kurie pareiškė užuojautą žodžiu ar raštu, suteikė paskutinį patarnavimą ir palydėjo į amžino poilsio vietą. Dėkojame už užprašytas šv. Mišias ir atsiųstas gėles.

Liūdintys: *žmona, duktė, žentas ir anūkai.*

BIELIŪNAS-SMITH

Laidotuvių Koplyčia

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

KELIONĖS ◉ SALIS ◉ LIETUVA IR KITAS PASAULIO

AUDRA Travel

kviečia keliauti kartu

10 DIENŲ LIETUVOJE

Liepos 24 — Rugsėjo 4

Spalio 2

Rugpjūčio 9 — Gruodžio 19

VIENOS SAVAITĖS ⇨ Vilniuje — Rugsėjo 10, Spalio 2

Skridimai numatyti patogiomis prancūzų ir suomių oro linijomis. Keliones lydimos patyrusių palydovų.

Mūsų įstaigoje jūs gausite geriausią patarnavimą:

- *sutvarkant dokumentus iškvietimams*
- *nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei kitas dovanas giminėms Lietuvoje*
- *tarpininkaujant bei suteikiant ypač gerą finansinę paramą, greitą ir labai naudingą giminėms Lietuvoje palikimų sutvarkymą.*

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių teiraukitės nauju adresu:

1576 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4

(Priešais Lietuvių namus)

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060

Telex 06-986766 TOR

Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872

Savininkė — Audronė Našlėnaitė-Simon

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

3

Prieš

Po

TRYS SAVAIME SUPRANTAMI DALYKAI

1. REGĖJIMAS
2. KLAUSA
3. SUGEBĖJIMAS VAIKŠČIOTI

Severko Hrywnak, M.D., D.P.M.

Specialybė Kojos Chirurgija

Naudojant vaikštomąją kojos chirurgiją su minimumu įpjovimų, daugumas kojos negalavimų gali būti sutvarkyta GYDYTOJO ĮSTAIGOJ. Gydymas dažniausiai nesukelia skausmo ar nepatogumo ir Jūs neprarasit laiko nuo tarnybos ar mokslo.

NEREIKIA

- BŪTI PAGULDYTAM Į LIGONINĘ
- KOJOS UŽGIPSUOTI
- VARTOTI KRIUKIŲ
- KENTĖTI NUO Į KOJĄ SUVARYTŲ ADATŲ AR STRAIGTŲ

GYDYTOJO ĮSTAIGOJ GALIMA SUTVARKYTI

- kojos kaulo išsiplėtimus
- geltonus, storus nagus
- kojos pirštus, panašus į plaktuką
- mazolius ant kojos viršaus
- įaugusius nagus
- skaudančias kulnis
- artritinius kojos negalavimus
- susižeidimus dėl sporto

Sunnyside Medical Center
4527 N. Pulaski
Chicago, Ill. 60630
583-5330

Podiatry Medical Center
4051 W. 63rd St.
Chicago, Ill. 60629
284-6400

Prieš atvykstant, reikia susitarti

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

Tel. — 476-2206

KUPESTINGAI ĮSPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS

LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktoriai

1446 South 50 Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Skaitykite ir platinkite dienraštį "Draugą".

APLINK MUS

x **Kazimiera Bradūnienė** gavo liūdną telegramą iš Lenkijos, kad Pomeranijoje liepos 19 d. po sunkios ir ilgos ligos, sulaukęs 69 metų, mirė jos vienintelis brolis **Juozas Podolskis.** Velionis bus laidojamas Bytowo kapuose, kur ilsisi ir anksčiau mirę abu tėvai. Liko našlė Onutė, du sūnūs, keturios dukterys ir 11 anūkų.

x **Maria ir inž. Antanas Rudžiai,** lietuvių visuomenės veikėjai, iš „Draugo" rengimo komisijos pirmininkės Marijos Remienės įsigijo į „Draugo" jubiliejinį banketą, kuris bus rugsėjo 30 d. Martinique restorano salėje, viso stalo bilietus. M. Rudienė yra Balfo centro valdybos pirmininkė.

x **Standard Federal Savings and Loan Assoc.** per savo vyresnįjį viceprezidentą Stasį Barą „Draugo" gegužinės laimėjimams padovanojo kombinuotą radijo, laikrodžio ir telefono aparatą. Jį galės laimėti gegužinėje, kuri bus Marijonų vienuolyno prie „Draugo" soduose liepos 29 d.

x **Kun. Alfonsas Gleveckas,** Albany, N. Y., George Radvenis, Los Angeles, Cal., Ona Siliūnienė, Chicago, Ill., įvairiomis progomis atsiuntė po 15 dol. dienraščio paramai. Labai dėkojame už lietuviško žodžio rėmimą.

x **Ona Bundelis ir Stella Gencevičius,** gyv. Chicago, Ill., Stasys Počiulis, Kenosha, Wis., pratęsė „Draugo" prenumeratą su 17 dol. auka. Nuoširdus ačiū už lietuviško dienraščio rėmimą.

x **Bronislava Simukėnas,** Grand Rapids, Mich., P. Bork iš New Yorko, įvairiomis progomis atsiuntė po 20 dol. aukų. Labai ačiū už savos spaudos palaikymą.

x **V. Zinkevičius,** Stefa Galesas, V. Musteikienė, Aurelia Bitautas, M. Kapočius, M. Tonkūnas, A. Šošė, Angelė Jadviršis, V. Raštis, Irena Šilingas, A. Kruvelis, St. Gegeckas, Chicago, Ill., grąžino laimėjimų šakneles ir kiekvienas pridėjo po 10 dol. auką. Labai ačiū.

x **Lietuvos dukterų draugijos GEGUŽINĖ** įvyks liepos 22 d., 12 val. Marquette parke — tarp 69-70 gatvės prie California Ave. Skaniais lietuviškais valgiais ir gėrimais pasotinsime kūną, o dosnia ranka išmėginsite savo laimę loterijoj sušelpdami artimą. Visus kviečiame. Prašome atsinešti kėdes.

(pr.).

x **Gintaro vasarvietėje ant Michigano ežero kranto** Union Pier, Michigane, jūsų laukia nerūpestingos ir malonios vasaros atostogos. Atvykite ir pasidžiaukite jomis. Galima išsinuomoti kambarius su pilnu išlaikymu arba vasarnamius prie pat paplūdimio su virtuvės įrengimais ir patiems gamintis maistą arba valgyti vasarvietės valgykloje. Dėl informacijų ir rezervacijų prašome skambinti tel. **616-469-3298** arba rašyti — **Gintaras Resort, 15860 Lake Shore Road, Union Pier, Michigan 49129.**

(sk.).

ARAS
Dengiame ir taisome visų rūšių
STOGUS.
Su mokėjimu patyrimu, esame
garantuoti. Pats prižiūriu darbą
ARVYDAS KIELA
737-1717

x **Sol. Algis Grigas** liepos 23 d. išvyksta į Vokietiją, kur dainuos latvių operos „Banuta" pastatyme. Vėliau su vengrų orkestru „Hungarica" įdainuos savo plokštelę, diriguojant muz. Alvydui Vasaičiui. A. Grigas Vokietijoje užtruks apie dvi savaites.

x **Žurn. Stasys Pieža,** Lietuvių Katalikų spaudos draugijos direktorius, įsigijo visą stalą į „Draugo" 75-rių metų sukaktuvinį banketą, kuris bus rugsėjo 30 d. Martinique restorano salėje. Šiuo metu St. Pieža yra išvykęs su savo sūnaus Tomo, gyvenančio Pennsylvanijoje, šeima atostogų į N. Karoliną.

x **„Aušra", VI tomas,** 1981 vasario — 1982 kovo mėnesių okupuotos Lietuvos pogrindžio laikraštis, išėjo iš spaudos. Išleido „Lietuva" — Akademinės skautijos leidykla, 1984 . Redagavo ir vardų rodyklę sudarė Jonas Dainauskas, spausdino M. Morkūno spaustuvė. Šiame leidinyje sudėti „Aušros" 26 - 30 numeriai, pasiekusieji užsienį. Čia galima susipažinti su bedievybės įniršimu ir tikinčiųjų kova prieš ateistinį ir prievartinį nesąmonių brukimą.

x **Dr. K. Aglinskas** su savo jachta "Audra" jau šešioliktą kartą dalyvauja Mackinac regatoje. Įgulą sudaro A. Aglinskas, G. Barkauskas, D. Braunas, K. Oželis, dr. A. Paulius ir dr. G. Reklaitis. Startas šeštadienį, baigmė Mackinac sala. Gero vėjo ir sėkmės.

x **Julius Širka,** Chicago, Ill., Kristijono Donelaičio lituanistinių mokyklų direktorius, mūsų rėmėjas, grąžino lėšų telkimo laimėjimų šakneles, pridėjo 25 dol. dienraščio stiprinimui su tokiu prierašu: „Sveikiname ‚Draugą' 75 metų proga. Dievo palaimos, ištvermės Jūsų darbuose nuoširdžiai linki Zita ir Julius Širkai". Labai dėkojame už gražią auką ir nuoširdžius linkėjimus.

x **Inž. Stasys Briedis,** Burr Ridge, Ill., mūsų rėmėjas, grąžino lėšų telkimo laimėjimų šakneles, pridėjo 20 dol. dienraščio paramai su tokiu laiškučiu:„... sveikinu ‚Draugą' jungiant jau 75 metus visus išeivijoje išblaškytus lietuvius į vieningą šeimą ir linkiu daug daug sekmės bei ištvermės tęsiant tą kultūringą lietuvybės išlaikymo darbą ateityje". Labai ačiū už paramą ir mielus linkėjimus.

x **Baltic Monuments, Inc.,** 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill. Tel. 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

(sk.).

x **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. **VI 7-7747.**

(sk.).

x **Parduodamas 26' burinis laivas.** 5 maišai burių, spinnaker, inboard motoras, 2 prausyklos, išvietė, radijo telefonas, navigacijos instrumentai. 5 žmonės gali miegoti patogiai. Labai saugus, gerai išlaikytas, ilgom kelionėm tinkantis laivas — 14,500 dol. **Skambinkite 238-8216.**

(sk.).

x **Beverly Shores, Indianoje,** parduodamas naujai pastatytas mūrinis 3-jų miegamųjų namas. 1 blokas nuo ežero. **Skambint 219—879-7128.**

(sk.).

x **Midland Federal bendrovei,** Marquette Parko skyriui, reikalinga tarnautojas-ja. **Skambint 925-7400.**

(sk.).

Rūta Juškienė, Standard Federal Savings and Loan pareigūnė, taria žodį miniai žmonių, susirinkusių Brighton Parko lietuvių festivalyje liepos 7d.

Nuotr. A. B. Dickey

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

STOVYKLĖLĖ ŠIAURINIUOSE PRIEMIESČIUOSE

Birželio 11 - 15 d. vyko mokslo metų užbaigimo stovyklėlė Vygantų (Winnetka) ir Užgirių (Highland Park) namuose. Dalyvavo 15 vaikų.

Stovyklėlės pradžioje buvo nustatytos taisyklės — elgtis drausmingai, kalbėti lietuviškai. Buvo išdalinti dienorėliai užrašyti dienos įspūdžiams.

Dienų bėgyje buvo suruoštos kelios išvykos. Viena iš jų, suintrigavusi vaikus, buvo išvyka į gamtą ieškoti „švabiukų", pravesta Austės Vygantienės. Šiam tikslui vaikai pasisiuvo krepšelius gamtos radiniams susidėti. Į kiekvieną krepšelį buvo įdėta po dėžutę — padidinamąjį stiklą „švabiukams" stebėti. Buvo atkreiptas vaikų dėmesys į kvapus, gyvius, lapus.

Po to sekė fotografijos išvyka į parką. Kun. Algimantas Kezys pravedė pokalbį apie fotografavimo pagrindus. Vaikai turėjo progos išbandyti kun. Kezio foto aparatą, o be to, beveik kiekvienas buvo atsinešęs ir savo „priemones", su kuriomis netingėjo dirbti.

Dalis šiaurinių Chicagos priemiesčių stovyklėlės dalyvių.

Smagi buvo išvyka karštą dieną į Grosse Point švyturį Evanstone. Visi užlipo iki pat viršaus, pasigrožėti ežero vaizdu. Apačioje buvo užsukta į gamtos namelį, susipažinti su vietinės gamtos augalais, gyvūnėliais, uolienomis.

Vainius Gleveckas, Gytis Vygantas ir Zigmas Woodward pozuoja stovyklėlės fotografui.

Sekančią dieną vyko į Botanikos sodą. Diena pasitaikė nevasariškai šalta ir vėjuota. Nenuostabu, kad geriausiai visi jautėsi radę prieglobstį šiltnamiuose.

Rytais žaidimus ir dainas akordeonu palydėjo **Audrius** Polikaitis. Šalia to, vaikai užsiiminėjo darbeliais ir kepimu. Tiek berniukai, tiek mergaitės su dideliu užsidegimu kepė ir puošė ežius. Šaldytuvas nekurį laiką buvo apgyvendintas vien tik ežiais: su riešutiniais dygliais, šokoladinėm nosim ir vyšninėm akim — iki paskiau visi su savininkais išvažinėjo namo.

Vaikai mielai žaidė „telefoną", medžių lapų bingo, mielai ir vaidino — buvo suvaidinta „Kramtomoji guma", „Montgomety Ward" ir kt.

Darbelius pravedė ir su vaikais užsiiminėjo: Nijolė Daugirdienė. Rūta Šmulkštienė, Indrė Tijūnėlienė, Violeta Woodward, Rita Valkiūnienė, Sniega Masiulienė ir už visus daugiausiai rūpesčių, pastangų ir dėmesio vaikams padėjusi Austė Vygantienė.

Stovyklėlės uždarymui buvo perskaityti vaikų vedami dienorėliai ir suvalgyti du vaikų kepti pyragai pavadinti „Labas" ir „Sudiev".

Sniega Masiulienė

BRIGHTON PARKO LIETUVIŲ FESTIVALIS

Western Ave. ir aplinkui tris blokus užtvenkė 30,000-čių svečių minia Brighton Parko lietuvių festivalio metu liepos 7 d. Visur buvo galima gauti lietuviško maisto ir kitų įvairumų. Tai buvo antras metinis lietuvių festivalis Brighton Parke.

Šypsančiais veidais 68 pardavėjai patarnavo lietuvišku maistu ir kitais dalykais, kaip meniškais dirbiniais ir pirkiniais. Šeši orkestrai grojo lietuviškas melodijas, polkas ir kitus šokius, bei liaudies muziką, kuri linksmino atsilankiusius svečius. Festivalį rėmė Brighton Parko Lietuvių namų savininkų draugija ir mero specialių įvykių skyrius. Viktoras Utara, Lietuvių namų savininkų organizacijos pirmininkas ir John Posey, mero atstovas, vadovavo įvairiems įvykiams.

12-to wardo ald. Aloysius Majerczyk buvo garbės pirmininkas, kuris rūpinosi, kad viskas gerai praeitų. Western Ave. ir Popiežiaus Jono Pauliaus Drive iki 47 gatvės buvo uždarytos ir skirtos į festivalį susirinkusiems svečiams. Meras H. Washingtonas paskelbė rezoliuciją, kad liepos 7 d. yra "Antroji metinė Brighton Parko lietuvių festivalio diena Chicagoje". Merą entuziastiškai priėmė minia, kai jis pasakė lietuviškai „labas".

Alderm. Aloysius A. Majerczyk, Brighton Parko lietuvių festivalio garbės pirmininkas, Juozas Kulys, festivalio rengimo pirmininkas, ir meras Harold Washington lietuvių festivalyje liepos 7 d.

Nuotr. A. B. Dickey

Juozas Kulys, festivalio pirmininkas, prakalbėjo į susirinkusius ir pagyrė už gerą elgesį, kad net miesto pareigūnai stebėjosi. Pardavėjai pranešė, kad buvo parduota už 100,000 dol įvairių prekių — valgių, meninių dirbinių ir gėrimų. Bob Zebrauskas festivalio pirmininko pagelbininkas, pasakė, kad daugelis pardavėjų ir ateinančiais metais pasisiūlė dalyvauti festivalyje ir pardavinėti lietuviškus gaminius. Sobiek gyrė miesto pareigūnus, padėjusius palaikyti tvarką, ypač devinto distrikto komandieriui T. Daly, gatvių ir sanitarijos departamento elektros skyrių ir mero įstaigos viešosios informacijos skyrius.

Organizacinis komitetas jau dabar planuoja rengti ateinančiais metais trečią Brighton Parko metinį festivalį.

Jk.

PENSININKŲ IŠVYKA

Liepos 18 d. be didelių skelbimų ties 55-ta ir Western Ave. devintą valandą ryto susirinko 44 pensininkai, sumokėję po 9 dolerius už kelionę ir pietus. Susėdo į užsakytą autobusą ir visi išvažiavo į Lake Villą. Užmiesčio pakelėse matėme gražią žaliuojančią gamtą ir įdomių pastatų. Važiuojančių dėmesį atkreipė šie žavūs vaizdai. Oras buvo saulėtas ir gražus, neperkarštas. Po pusantros valandos laiko privažiavome Lake Villą. Vietovė graži tarp dviejų ežerų, įrengti stilingi stalai ir sėdynės.

Ne po ilgo laiko šeimininkė pakvietė pietų prie gražiai apdengtų stalų. Pietūs buvo labai geri ir turtingi patiekalais. Prie stalų netrūko kalbų ir juokų. Pasivaišinę vaikštinėjome po puikią gamtą ir prie ežero, kalbėjomės su draugais ir draugėmis. Artinosi šešta valanda. Sulipę į autobusą parvykome į tą pačią vietą, iš kur išvažiavome. Atrodė, visi buvo patenkinti. Pensininkų valdyba rugpiūčio pradžioje mano ir vėl kur nors išvyką suorganizuoti.

Dalyvis

x **10 dienų Lietuvoje su rugsėjo 17 dienos grupe.** Dėl smulkesnių informacijų prašau kreiptis į **American Travel Bureau, 9727 S. Western Ave. Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787.**

(sk.).

x **Atostogaukite prie Gerojo Ganytojo namų Cedar Lake, IN,** 40 mylių nuo Chicagos. Jūsų laukia jaukūs bendrabučių miegamieji, vaišinga valgykla, grynas oras, didžiulis parkas, ketvirtadalis mylios iki ežero. **Teirautis 8 val. ryto — 9 val. vak. (219) 374-4329.**

(pr.).

x **Akiniai siuntimui į Lietuvą.** Kreiptis į V. Karosaitę — Optical Studio, 2620 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. Telefonas 778-6766.

(sk.).

x **G. T. International** praneša, kad dar yra vietų 16 dienų kelionei į Europą. **Lietuvoje būsime 11 dienų** (nuo spalio 6 d. iki 16 d.). Kelionei vadovaus ir kartu lydės **sol. Algis Grigas.** Tolimesnei informacijai tel. (312) 471-1700, P. O. Box 29163, Chicago, Illinois 60629.

(sk.).

IŠ ARTI IR TOLI

DIDŽ. BRITANIJA

— **Didžiosios Britanijos lietuvių katalikų bendrija** Nottinghame įvykusiame visuotiniame suvažiavime nutarė kreiptis į Nobelio taikos premijos skyrimo komitetą Norvegijoje, paremiant lietuvio sąžinės belaisvio Viktoro Petkaus kandidatūrą Nobelio taikos premijai. Norvegų komitetui pasiųstame laiške Didžiosios Britanijos lietuviai katalikai primena, kad lietuvio Viktoro Petkaus ir kitų trijų sovietų kalinamų sąžinės ir politinių belaisvių kandidatūrą šių metų Nobelio taikos premijai jau yra iškėlusi Jungtinių Amerikos Valstybių komisija, besirūpinanti Europos saugumo ir bendradarbiavimo reikalais. Komisija yra iškėlusi šių asmenų kandidatūrą Nobelio taikos premijai už jų taikingas pastangas ginant pagrindines žmogaus teises bei laisves, derinant su Helsinkio konferencijos nutarimais.

AUSTRALIJOJE

— **Australijos lietuvių metraščio** II tomas jau išleistas Adelaidėje. Redagavo Viktoras Baltutis. Knygą išleido Liet. Bendruomenė ir Australijos lietuvių fondas. 496 psl. Metraštyje uždokumentuotas Australijos lietuvių organizacijų gyvenimas.

— **Pavergtų tautų savaitė** minima daugelyje Australijos miestų. Ten gyvenantieji lietuviai visomis išgalėmis įsijungia į ruošos darbus, dalyvauja demonstracijose.

— **Melbourno** liet. parapijos choras paminėjo savo 21 metų sukaktį ir choro dirigento Petro Morkūno vardadienį. Šis muzikas vadovauja chorui be pertraukos 22-uosius metus. Prie choro veikia ir vyrų oktetas.

—**Sydnėjaus lietuvių** sodyba sėkmingai veikia ir yra lietuvių lankoma. Jos reikalais ypatingai rūpinasi Sydnėjaus Moterų socialinės globos draugija.

CHICAGOS ŽINIOS

ATGAIVINO BERNIUKĄ

Šešerių metų berniukui Paul Blunt, turinčiam širdies sutrikimus, sustojo plakusi širdis liepos 18 d. ir jis sukrito State gatvėje, Chicagos pietuose. Tai pamatė ebėję du policininkai ir vienas paramedikas, nebuvęs tuo metu tarnyboje, atskubėjo jį gelbėti. Jiems pasisekė atgaivinti ir berniukas pilniau atsigavo nugabentas į Michael Reese ligoninę.

UŽDARĖ ATOMINĘ JĖGAINĘ

Atominių jėgainių reguliavimo komisija uždarė vieną Commonwealth Edison bendrovės atominę jėgainę prie Zion miestelio. Rasta kai kurių trūkumų — iš jos prasiveržia oras, kas yra neleistina.

SUSITARĖ SU POLICIJA

Chicagos miestas susitarė su policija, kad dabar algos nebus pakeltos, bet už metų bus padidintos 7 proc. Tačiau jau šiemet pailginamos atostogos ir įvedami kai kurie nauji saugumo nuostatai. Derybos tęsėsi apie 10 mėnesių. Chicagoje yra 10,600 policijos tarnautojų.

PAPLŪDIMIUOSE

Chicagoje ežero vanduo jau ėmė siekti 68 laipsnius, taigi prasideda galimybė maudytis. Paplūdimių sargai jau budi nuo pirmosios liepos mėn. savaitės.

EGIPTIEČIAI CHICAGOJE

Grupė Egipto policijos tarnautojų, keliaujančių po JAV, atvyko pasisvečiuoti ir į Chicagą. Čia juos ėmėsi globoti miesto policijos vadovybė. Jie painformuojami apie aerodromo apsaugą, kovą su teroristais, derybas pagrobus įkaitus.

NAUJOS ŠIRDYS

Chicagoje per 4 paskutinius mėnesius buvo atlikta keturi širdžių persodinimai. Visi keturi atsigauna normaliai. Kai kuriems širdys persodinimui buvo atgabentos helikopteriu.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val.. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
(Ostrauskas)
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Ofs. 325-3157
Tel. Res. 325-6582
Valandos pagal susitarimą